

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog »Sokolska Prosveta«

God. III. - Broj 14

Ljubljana,
31. marta
1932

Izlazi svakog četvrtka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6, telefon broj 2177, uprava u Narodnom domu, telefon broj 2543 - Ljubljana • Račun poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

Pred glavnu skupštinu Saveza SKJ

Glavna skupština je svakogodišnji obračun našeg sokolskog rada. Važan je to zbor sokolskih radnika, jer je njegova dužnost da oceni prošlost i da izradi osnovu rada za budućnost. Taj rad treba da se kreće u dva pravca i to: organizacijski i programatski. Želimo je, da se o organizacijskom radu rasprava skući na najnužnije i da se više pažnje posveti programatskoj strani našeg rada.

S veseljem pozdravljamo ove godine razdeobu rada prigodom skupštine Saveza SKJ. jer je tako omogućeno dvojici najvažnijih faktora opširno raspravljati o budućem radu: načelniku i prosvetnom odboru. Način koji je bio izvršen u prošloj godini, a pokazuju nam i još opširniji program za budućnost. S veseljem i zadovoljstvom moramo da pozdravimo taj pojav u našem Sokolstvu i pred tim ogromnim radom moraju da odu u pozadinu svi manji ili veći neuspesi u ovoj ili onoj sprovednoj stvari i moraju da nestanu svi nesporazumi, koji se pojavljuju u svakoj organizaciji.

Sokolski uzgoj našega članstva najvažnija je zadaća naše organizacije i što se god više povećava broj članstva, tim dublji mora da bude uzgojni rad našega načelnika i našeg prosvetnog odbora. Slabo po nas, ako dopustimo da poraste broj članstva a bez svakog uzgoja, da se podižemo samo brojčano a ne također i po dubini sokolske ideje.

Kako i svi narodi sveta, preživljamo također i mi veliku socijalnu i idejnu borbu, kakovu istorija naroda još nije zabeležila. Da li u toj borbi treba i Sokolstvo da potraži nove puteve i da se pokoleba u svojim temeljima u času, kada proslavljamo stogodišnjicu rođenja velikog ustanovitelja Tyrša? Živimo u veku materijalizma, u doba tehničke kulture, koja je potisnula u pozadinu svu pređašnju idealnost te na prvo mesto postavila stroj i tek onda priznava čoveka. I baš današnje doba živo nam svedoči, da se istorija uvek i uvek ponavlja, i tako vidimo opet da počinje pad naroda tamo, gde je materijalno blagostanje gurnulo u pozadinu ideale, kada nad značajem pobeđuju korupcija, jurnjava za novcem, uživanja i drugi slični poroci, a naročito pak moralna dekadencija. Današnji svet ne trpi samo usled slabih gospodarskih i socijalnih prilika, već također i radi nedostatka morala i međusobnog poverenja. Već pred sto godina rodio se čovek, koji je bio ustanovitelj Sokolstva i u svojoj najboljoj dobi opominjao narod na narturnju trulost, koja uništava telo i dušu pojedinca a time i svega naroda; dao mu je Sokolstvo sa svežim i zdravim programom za budućnost i taj program prigodom stogodišnjice njegova rođenja mora se što jače provesti u našem narodu. Nijednom narodu ne može biti dovoljan samo suhi materijalizam, od koga naročito moramo da čuvamo naš narod. Dajmo mu stoga sokolski uzgoj, podajmo mu sokolske ljubavi i

bratstva i ulevajmo mu veru u narodne ideale!

Postigli smo veliko oslobođenje i neimari smo nove mlade države, koja ima sve uslove za najlepši život. Provođenici smo i borci predvodnici punog jedinstva jugoslovenskog naroda, kome je samo tako obezbeđena lepa budućnost, dok bi rascenjanje u rasne delove bio osuđen na smrt i sužanjstvo. I budemo li svesni samo te ogromne zadaće, vidimo, da je naš spas jedino u Sokolstvu i u njegovom radu. Zato nije samo dovoljno da upremo pogled našeg oka u sam broj našega članstva, već treba da se brinemo kako bi podigli i njegovu kakvoću.

U današnjem svetskom meteuze pobeđuje samo moralno zdrav narod, narod koji veruje u svoje ideale i koji ne utonjuje u sam materijalizam. Neće nas dovesti do pobeđe ni sovinizam fašizma kao ni crveni despotizam, koji je gori od svih carskih apsolutizama, jer posvuda prevladuje samo suhi materijalizam, koji uništava individualnost te veruje samo u tehničku kulturu i vidi ideal čoveka samo u zgošnjom izobilju.

Naš narod treba privesti narodnim idealima, koji svakoga usposobljuju da radi i služi narodu i državi, a da pri tome ne traži ličnih koristi i da bi sisao državu i njene institucije u svoju korist, uništavajući pri tome celinu, koju ne vidi, jer samo gleda na lično zgošnje izobilje. Treba da uzgojimo državljane, kojima država ne sme da bude krava muzara, koju muzu dok ne padne iscrpljena i potpuno obnemogla; treba da uzgojimo Sokole, koji će stajati na straži u službi i izvan službe, kod kuće u porodici i izvan nje, da se posvuda radi i uvek samo na dobrobit naroda, da bi se tako istisnule sve pijavice, koje sisu narodnu krv te ga bacaju u sve to veću bedu i ropstvo.

Današnja kriza — bilo gospodarska ili idejna — mora da nas Sokole visoko dignete s lepršavim zastavama sokolskih načela bratstva, jednakosti i slobode moramo da idemo među narod te da ga vodimo do potpune pobeđe sokolskih ideala. Sve što je nezdravoga u narodu mora da nestane, ako se hoće da svaki pripadnik bude slobodan državljani u vlastitoj moćnoj državi.

O svemu tome neka razmišljaju radnici, koji dolaze na glavnu skupštinu Saveza SKJ. Zborovanja pojedinih odbora neka uvažavaju sve te prilike i neka se stvori program, po kojemu će se izvesti taj ogromni rad u svim društvima i svim četama. Nije više vreme da vodimo rasprave o golim formalnostima, koje ubijaju svako veselje za rad, već hoćemo pozitivne programe rada, ali i hoćemo također i pozitivne rezultate toga rada. Zeli li da Savez SKJ u istinu bude sokolska organizacija, mora da ima članove, koji će u istinu biti Sokoli, zbijeni u neprobijnu falangu, borci za sokolska načela posvuda i u svakoj prilici, a ne samo pripadnici organizacije, kadri da svakog časa zataje sva sokolska načela iz pustih materijalnih obzira te sokolski znak nose samo na prsima ali i ne u srcu.

Dr. Riko Fux — Ljubljana.

Pred zbor župskih načelnika

Uoči glavne skupštine Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije održaće se u Beogradu i zbor župskih načelnika i načelnica. Sastanak je to i dogovor najviših tehničkih organa našeg Sokolstva, izvršitelja i izvršiteljica suštine sokolskog rada.

Brat načelnik! Sestra načelnica! To su stožeri svakog sokolskog gnezda, nositelji svega rada, inicijatori prvi i poslednji na delu, najverniji i najizdržljiviji, privlačne sile koje okupljaju i vode članstvo, primer doteranog vežbanja i dobrog odgoja. Ukratkro: savršeni Sokoli. U njih upire verni svoj pogled i mali braćo iz dečje kategorije, i vatreni ambiciozni naraštajci, i čvrsti i vešti vežbači. Svima su brat načelnik i sestra načelnica isto što i Soko, što i društvo, pojam i slika zajednice. Tyrš, veliki tvorac i opostol, prvi i nezaboravni naš načelnik, stvorio je

pred svima nama gigantsku simboličku sliku velikog i voljenog načelnika, koji propoveda, koji stvara, koji vodi, pokazuje i primerom uči.

Njegovi naslednici, od velikih i znanih, do skromnih i nepoznatih, svi bez razlike, treba da nastave njegov rad njegovim načinom. Srdačno i oduševljeno, časno i nepokolebivo.

Biti načelnik, načelnica, nije lako. Baš zato što je njihova uloga tako važna, što svi upiru pogled u njih, učitelje i vode sokošovanja, što svi od njih očekuju najbolje i najvrednije delo. Načelnik ili načelnica, koji to ne dadu, koji to ne pokažu, ne samo što ne izvrše svoj zadatak, što lično izgube poverenje svojih vežbača, oni kompromituju i naslov i ulogu načelnika i načelnice, pokolebaju veru članstva u vodstvo. Pogreške voda pokolebaju dragoceni autoritet, ruše dobrovoljno

i srdačno pokoravanje vežbača volji načelnika. A loši načelnik i loša načelnica više šteti i više kvare, nego nikakvi načelnik i nikakva načelnica.

Dobro će nam biti ako nam načelnice i načelnici budu dobri; tim bolje i tim gore, što nam tehničko vodstvo bude bolje ili gore. I zato su oči našeg Sokolstva uprte sa mnogo očekivanja i mnogo dobrih želja na zbor načelnika i načelnica. Nepregledne mase vežbača i vežbačica čekaju na nove zapo- vesti, verno i sa pouzdanjem, ali u pogledu je nešto ispitivački strogo:

Kakvi su? Što nam donose? Što govore, a kako rade?

Mi ne možemo, niti znamo da odgovorimo na jedan deo tih pitanja. Na onaj deo treba da odgovore sami načelnici i načelnice, produžavajući svoj požrtvovni i korisni rad. Hteli smo samo da podučimo važnu i odgovornu zadaću načelnika i načelnica i da u času takolikih sokolskih zborovanja i skupština istaknemo baš ovo zborovanje naših načelnika i načelnica.

Dnevni red sednice zbora župskih načelnika i načelnica deli se u četiri dela: izveštaji, raspored rada za 1932, slet u Pragu i predlozi. Načelnik i načelnica Saveza SKJ daće preglednu sliku vežbanja, te najvažnije deonice sokolskog rada u prošloj godini. O tim izveštajima pišaćemo posle sednice zbora i posle skupštine. Očekujemo optimističke izveštaje i mnogo pouzdanih statističkih podataka.

Raspored rada za 1932 je drugi deo dnevnog reda, i deli se na dva pitanja: lakoatletski tečaj Saveza SKJ, plivačke utakmice Saveza SKJ, savezni tečaj za vode dece i naraštaja, tečaj za načelnike župa i članove župskih tehničkih odbora, utakmice u odbojci za prvenstvo Saveza SKJ, smučarske utakmice Saveza SKJ, međusletske utakmice godine 1933.

Treći deo dnevnog reda: slet u Pragu 1932, zapravo je sastavni deo rada u godini 1932, samo što je kao posebno veliko pitanje izdvojeno u posebni niz pitanja: pravilnik za putovanje i boravak u Pragu, izbor takmičara za utakmice Saveza Slovensko Sokolstvo, utakmice ČOS na IX svesokolskom sletu.

Za raspravu župskih načelnika i načelnica ova je podela vrlo zgodna, dok je za ovaj naš kratki pregled mnogo zgodnije da skupa razmotrimo drugi i treći deo dnevnog reda. U godini 1932 neće se raditi samo na ovim zajedničkim pothvatima, rad našeg Sokolstva biće potpun i raznovrstan. Na dnevnom redu su samo one stvari o kojima zbor župskih načelnika i načelnica treba da dađe svoje mišljenje i donese zaključak. Ono što je već zaključeno ili je u toku rada, to je deo izveštaja saveznog načelnika ili načelnice. Na sadašnjem zasedanju zbora raspravljaje se o stvarima, koje će upotpuniti već započeto.

Koji su zajednički i opći tehnički poslovi o kojima vodi brigu raspravlja zbor župskih načelnika i načelnica?

Moglo bi se ovako složiti poslove saveznog načelnika i zbora župskih načelnika i načelnica: organizacija općeg vaspitnog rada, nadzor i briga nad radom svih jedinica, reprezentacija, inicijativa svestrane primene sustava telovežbe, odgoj prednjaka, terminologija i metoda, veliki sletovi i zajedničke utakmice, znanstveni i literarni rad.

Od svih ovih poslova rešavaće sednica zbora uoči glavne skupštine u glavnom ove:

svestrana primena sustava telovežbe (lakoatletski tečaj, plivačke i smučarske utakmice, prvenstvo u odbojci);

odgoj prednjaka (tečaj za vodnike dece i naraštaja, tečaj za načelnike župa i članove župskih T. O., lakoatletski tečaj, uz već počete savezne prednjačke škole u Ljubljani i Mariboru, i školu za načelnike sokolskih četa u Beogradu);

sletovi i utakmice (pravilnik za putovanje i boravak u Pragu, međusletske utakmice 1933, dok su sve druge pripreme za Prag već završene);

reprezentacija (utakmice Saveza Slovensko Sokolstvo i sletske utakmice ČOS u Pragu).

Predlozi saveznog tehničkog odbora i župskih načelnika upotpuniće ovaj niz pitanja, koji i bez toga pokazuju bogato i rasprostranjeno područje tehničkog rada našeg Sokolstva. Sve komponente tog rada sabiru se u zbor župskih načelnika i načelnica u moćnu rezultantu, koja upravlja i vodi

sav telovežbački rad mnogih župa, društava, četa, kategorija, odeljenja i vrsta.

Iz ove centrale se dobro organizovanom i živom mrežom župskih načelnika, župskih tehničkih odbora, društvenih načelnika i prednjačkih zbora sve ovo brzo i korisno prenese na sve strane, i taj sveži i blagotvorni sok hrani inicijativom veliki i jaki organizam našeg Sokolstva.

I tako zbor župskih načelnika i načelnika kao centralni organ vrši sintetičku funkciju zbrajanja centralne i perifernih inicijativa. Iz svih župa, iz svih krajeva naše kraljevine dolaze tehničari da predlože, da prouče predloge, da se dogovore, da prikažu svoje uspehe, poteškoće, neuspehe, da potraže saveta, pomoći. Prinosu svoju ličnu inicijativu, inicijativu svoje župe, nove pothvate naprednog svog rada, i svojim primerom povuku i one tromije i one manje napredne za sobom, napred k boljem.

Jer niko nije ni htio, da se centralizacijom organizacije tehničkih organa u Sokolstvu centralizuje i sva inicijativa tehničkog rada. Naprotiv baš. Inicijativa može i mora da bude živa, slobodna i na svakom mestu. Samo što bitnost sokolske zajednice tra-

ži, da se jednoobrazno i na isti način odgajaju sokolske mase, celina. Zato je i došlo do takve centralizacije tehničkog rada, da se korisna inicijativa prenese na najšire područje, i da se napredne akcije sa bilo koje periferne tačke, preko centrale prenese na sav sokolski rad.

U tom zbrajanju korisnih inicijativa najvažniju zadaću vrši pored sokolske stručne štampe i zbor župskih načelnika i načelnica.

Tu svoju zadaću zbrajanja i koordinacije mogao bi zbor župskih načelnika i načelnica da probudi i utvrdi uvadanjem jednog dogovornog i generalnog plana rada svih župa za godinu dana. Jer osim tako zvanog saveznog programa, postoje i razni župski tehnički programi (sletovi, posebne župske utakmice, tečajevi, škole, izleti, letovanja). Kad bi se svi ti programi pregledno i dogovorno sastavljali, sigurno bi se radilo mnogo racionalnije i saradnja među župama bi bila življa. Granice župa nebi bile granice inicijative, već baš sponje i prelazi, gde se inicijative susednih župa zbrajaju u jače i novo. I želimo sednici zbora načelnika uoči sledeće glavne skupštine Saveza 1933, da upotpune i sa ovim svoj dnevni red. — H. M.

Pomozimo gladnoj Sokolskoj deci!

Braćo i sestre!

Velevažni industrijski krajevi na Gorenjskom u Dravskoj banovini — Jesenice i Koroška Bela — stoje na pragu četrdesetdnevnog posta. Tvornica K. I. D. obustavila je potpuno u obim mestima svoj rad i sav posao stoji. — Tvorničke sirene utihnule su i ne pozivaju više radništvo na svadane delo. — Strojevi svojim mukom oznanjuju da u njihovim prostorijama vladat teskobna tišina i da se u njihovoj unutrašnjosti više ne preleva ono čudesno vrvenje, koje podaje život tisućama i tisućama bednih, a ipak samosvesnih radnika, koji sada scima punih briga gledaju na crnu budućnost.

Rad stoji, a radništvo strada! Stradaju također i njihove porodice i njihova rodbina. Članova porodica koji gladuju je oko 7000. — I među ovima koji stradaju ima preko 300 muške i ženske dece, koja redovito pohađaju sokolsku vežbaonicu na Jesenicama i na Kor. Beloj.

I toj deci koja strada posvećena je naša briga. — Moramo da ih očuvamo od telesnog i duševnog propadanja, da

nam ostanu krepka i zdrava, jer će samo tako moći da u budućnosti odgovore u punoj meri svim zahtevima sokolske misli.

Braćo i sestre! U ime tih koji stradaju i sirota koje se smrzavaju iskreno vas molimo, priskočite nam po svojim silama u pomoć — novčanim prilozima ili pak darovima u naravi — da možemo očuvati tu našu budućnost da bi našem Sokolstvu bila čvrsta.

Znajte pak, da dvaput daje, ko brzo daje!

Sve darove — u novcu ili naravi — prima Sokolsko društvo na Jesenicama, Gorenjsko, Dravska banovina.

Pojedina društva neka šalju svoje darove — ako je iako moguće — skupno.

Zdravo!

Iv. Sega, s. r.,

starosta Sokolskog društva Jesenice.

And. Žvan, s. r.,

starosta Sokolskog društva Kor. Bela-Javornik.

Pred sastanak naših prosvetara

Dana 8 aprila o. g. sastaje se u Beogradu svi župski prosvetari na konferenciji sa članovima saveznog prosvetnog odbora i ostalim sokolskim prosvetnim radnicima, da konstatuju rezultate dosadašnjeg prosvetnog sokolskog rada, i da se dogovore i posavetuju o daljoj akciji na tome poslu. Za nas Sokole ovaj je sastanak neobično važan, pa mislimo, da neće biti na odmet da se pre ovoga sastanka prosvetnih sokolskih radnika podvuku neke činjenice.

Prosvetni sokolski rad, bar kako se to od uvek podvlači i akcentira od strane najkompetentnije i najuglednije sokolske braće, pretstavlja za Sokolstvo temelj svakome budućem radu i napretku. Te ako se taj temelj ma i najmanje počne da krnji i ruši, može se i cela zgrada sokolske misli i ideja da sunovrati u nepovrat. Ko radi taj greši, to i mi svi dobro znamo. Ali izgleda, da smo mi u poslednje doba počeli da grešimo po nekom naročitom pravilu, i te svoje greške čak i da nepriznajemo. Jer, prateći do danas pisanje naše sokolske štampe, i to bar u njenim glavnijim izlaganjima, svaki je brat i bez naročitog opažanja mogao doći do zaključka, da u našim sokolskim redovima nije baš sve u najboljem redu, i da ima dosta stvari o kojima bi trebalo povesti malo više računa, nego što je do sada vodeno.

Živimo u doba socijalne fermentacije, u doba i materijalne i moralne krize, kada prosvetni sokolski rad ima da

dode do punog izražaja, i da pokaže najživlju aktivnost, dokumentujući time svoju visoku sokolsku svest i želju, da korisno i požrtvovano posluži i državi i narodu. Ne traže se danas samo nabrekle mišice i snažne grudi, već se traži ceo čovek u pravom smislu te reči. Traži se čovek, koji će imati sva prava i preduslove da se nazove idealnim čovekom. A takvog čoveka i građanina treba i mora da vaspita i stvori prosvetni sokolski rad i oni kojima je taj rad poveren da ga sprovedu.

Naši su redovi danas prošarani članstvom svakojakih mišljenja, pogleda i nazora na samu sokolsku ideju, pa i na samo sokolsko delanje. Greše i pojedinci, pa čak i čitava društva. Svejedno je, da li ovo dolazi zato što mnogi članovi Sokola nemaju ni pojma o osnovnim načelima i principima sokolske ideje i rada, ili namerno hoće da kompromituju celokupan sokolski rad. Ali je istina, da su svi takvi članovi u odsustvu potpunog poznavanja onoga najglavnijeg u Sokolstvu, a to je: sokolskog morala. A kao takvi vrlo su štetni po celokupan sokolski život, a i rad, pa je neophodno potrebno da se Sokolstvo svijtu takvih članova što pre reši, da ne bi posle bilo doek.

Kad je reč o moralnom čoveku-Sokolu, postoji hojaznost i to naročito danas, da ne ispadnemo smešni sa jednim ovakvim idealnim zahtevom. Može nam se desiti da budemo ismejani i nagrdeni. Ali ipak zato Sokolstvo se

LOVENKO SOKOLSTVO

Skupština Praškog Sokola

Dne 19. marta održana je skupština matice Sokolstva, Praškog Sokola, na kojoj se je zamjenik starešine brat Müller setio toplim rečima sedamdesetogodišnjice društva, smrti starešine dr. Scheinera i jedinog živog člana prve skupštine praškog Sokola, br. Ot. Skrivana. Izveštaji društvenih funkcijera bili su otštampani u posebnoj brošuri od 105 stranica, što pokazuje ogromni rad, koji ova matica čitavog Sokolstva još i danas vrši. Samog članstva ima društvo oko 3700. Društvo ima razne otkese, pa i svoj lutkovni otkes za najmlađe. Svi pokazuju veoma lepe rezultate. Kod izbora nove uprave bio je za starešinu izabran brat dr. Jaroslav Urban, za načelnika brat Antonin Benda, načelnicu s. K. Košarova i prosvetara brat dr. Zdeněk Bažant.

Jubilej brata A. V. Pragra

Dne 25. marta slavio je starešina Sokola Kolin i počasni starešina Tyršev župe, brat A. V. Pragr svoju 75. godišnjicu. Br. Pragr bio je već u mladim godinama oduševljen Soko, pa je

Brat A. V. Pragr

i neko vreme vežbao s Tyršem. Njegove zasluge za Sokolstvo veoma su velike. On je prvi uveo u sokolsku organizaciju vežbanje naraštaja. Niz godina bio je starešina sokolskog društva Kolin i Tyršev župe, na kojim položajima još i danas aktivno radi. Član je i odbora ČOS. Sa svojim radom, danas kao i u mladim godinama, može mnogima da služi kao uzor. Zelimu bratu Pragra, koji je više puta pohitao među nas na naše sletove i koji je uvek bio naš iskreni prijatelj; Na mnogaja ljeta!

Sokol Kralove Vinohrady

Najjače praško društvo je bez sumnje Sokol na Kraljevskim vinogradima, koji broji 2855 članova, 1366 članica, 484 naraštaja i 2067 dece; dakle svega preko 6772 pripadnika. Vežbalo je poprečno na sat 302 člana, 320 članica, 109 muškog naraštaja, 110 žen-

skog naraštaja, 554 muške dece i 587 ženske dece. Društvo ima sledeće sekcije: hazene, biciklističku, mačevalačku, smučarsku, lakoatletsku, plivačku i veslačku. Dalje ima društvo i svoju pozorišnu sekciju i lutkovni otkes.

Sokol Kralovo Pole

Kao primer svestranog rada u češkoslovačkim sokolskim društvima navadamo Sokolsko društvo Kraljevo polje (to je jedno od sokolskih društava u Brnu). Po godišnjoj statistici u društvu vežba poprečno 181 muške i 312 ženske dece, 48 muškog naraštaja, 63 ženskog, 134 člana i 141 članica. Društvo ima i svoju hockey momčad u više postava, koja je s uspehom odigrala 15 utakmica. Dalje radi u društvu i otkes za odbojku; ovogodišnju sezonu taj je otkes već otvorio utakmicom s bratskim društvom Brno I, pobeđivši sa 5:3. I otkes hazene lepo napreduje, a lakoatletska sekcija priprema takmičenja u trčanju. Mačevanje vodi štabni kapetan br. Sekanina, a za članice održava se posebni tečaj za ritmiku. Iz ovoga može se videti, koliko je u češkoslovačkim sokolskim društvima rad svestran, a da se pri tome ne zanemaruje i vežbanje po Tyrševom sistemu.

Iz ukrajinskog Sokolstva

Na čelu dosta raširene organizacije Sokola u Poljskoj stoji društvo »Sokil« u Lavovu, koje se naziva »Sokil Batko«, t. j. otac. Ono vodi društva i otkese po Galiciji. Lavovski Sokil također izdaje i svoj list »Sokilski vistic«. Decembarska skupština Saveza Sokola zaključila je, da sva društva srazmerno doprinajaju za izgradnju sokolskog stadiona u Lavovu. Pored sokolskih društava u Poljskoj, posebno u Galiciji, postoje nekoja društva i izvan Poljske i to u Podjebradima (ČSR) i u Americi, a osobito u Argentini.

U čast Tyrševog spomena

Sokolsko društvo u Trebiču u Moravskoj zgradilo je s velikim troškovima svoj vlastiti stadion, oko kojega je uredilo lep vrt, koji je sada nazvalo Tyrševim imenom. Podjednako setila se je uspomene ustanovitelja Sokolstva prigodom stogodišnjice njegova rođenja i opština mesta Nachod, koja je svoju najprometniju ulicu nazvala Tyrševim imenom.

Ruski sokolski dom u Šanghaju

Šanghaj nam je poznat naročito sada radi ratnih borba, koje su planule između Japanaca i Kineza. Naš list je međutim doneo, da u toj metropoli Dalekog Istoka postoji i veoma jako rusko sokolsko društvo, koje je upravo nedavno podiglo svoj vlastiti sokolski dom na području Ruskoga bratstva. Tu društvo ima svoje velike vežbaonice i letnje vežbalište, nadalje pisarne, čitaonicu, dvoranu za predavanja i ostale potrebne prostorije. Zanimljivo je nadalje, da je upravo za vreme borba koje su se tamo vodile među Japancima i Kinezima pomenuo sokolsko društvo odigralo u japanskim vojnicima utakmicu u basket-ballu i odnelo pobjedu.

nice prosvetnog sokolskog rada do danas, a istome neka osiguraju potpun uspeh u budućem sokolskom radu do konačne pobjede. Ovo je jedna iskrena želja pravih i istinskih Sokola kraljevine Jugoslavije!

Srb. S. Petrović — Torza.

ŠIRITE SOK. GLASNIK

Priporočamo bratskim društvom, ki potrebuju godbene instrumente tvrdo

Anton Janda,
velkovyroba hudebnih nastroj
HODONIN (ČSR)

katera nam je dobavila solidne in dobro uglašene instrumente za primeroma zelo nisko cenno. Smo s to tvrdko v vsakem pogledu zelo zadovoljni.

Godbeni odsek Sokola v Ribnici na Dolenj.

Sokolstvo i škola

U »Sokolskom Glasniku«, u jednom od poslednjih brojeva naročito, izišle su neke primetbe na rad u Sokolstvu nekih direktora gimnazija, koji ili malo, ili čak nimalo posvećuju pažnju Sokolstvu. Čak neki direktori naročito otežavaju taj rad, što je svakojako za žaljenje. Sreća je samo u toliko, što je ovakvih sokolskih protivnika mali broj, ali baš radi toga malog broja ja ovo i pišem. Ovo nerazumevanje pojedinih šefova prosvetnih ustanova prema Sokolstvu navela me je da održim i jedno predavanje na godišnjoj skupštini Sokolske župe Niš pod gornjim naslovom.

Saradnja Sokolstva i škole ima za naš narod jedno osobito značenje; a naročito kad se zna da su ta dva činila sinteza naše rasne duhovne i telesne radljivosti. S ovim činionicima se stvara jedan silan pokret narodni, koji treba da pokaže našu snagu i našu moć. A ta snaga naša i ta moć će se pokazati ako se Sokolstvo i škola vežu jednom tesnom saradnjom, koja će svojom čvrstinošću sliti ova dva činila u jednu moćnu i neprobojnu falangu, u kojoj će, u glavnom, ležati i snaga naše države. Put, kojim naše društvo, naš narod treba da pođe ka nečem višem, moralnijem, ka nečem što će našu naciju staviti u prvi red, ide kroz školu i Sokolstvo. I kad se bude je-lanput postiglo, da svi naši redovi, celo naše društvo prode kroz sokolanu i školu, onda će se tek postići ona potrebna harmonija i celina u našem narodu, koja je potrebna da ga potpuno osposobi za daljnja kulturna i nacionalna stremljenja.

Još u staro doba, kad je ljudska kultura tek počela da napreduje, pokazalo se je kao neminovno, da bi se ljudski organizam što jače razvio uvođenjem telesnog vežbanja. Ta vežbanja su se ubrzo sistematizovala, a kod nekih starih naroda toliko razvila, da su ona postala prava narodna škola telesne kulture. A koliki se značaj pridavao toj telesnoj kulturi najbolje nam pokazuje činjenica što je u tom poslu bila angažovala i država kao celina. Najbolji primer su nam, u staro doba, za to Greci — doznije Rimljani. I jedni i drugi su smatrali da je telesno vaspitanje neophodna potreba nacije, kako bi se u tom telesnom vaspitanju osposobili za mnoge podvige, koji zauzimaju najlepše stranice njihove istorije. No i Greci i Rimljani, a Greči naročito, uvideše da s telesnom kulturom mora ići i duhovna, te su i u tom pogledu snažno korakovali napred, stvarivši svoje čuvene gimnastike, koji su bili žarišta njihove telesne i duhovne kulture, pa sledstveno tome i žarišta njihove nacionalne moći.

U njihovim gimnastikama podjednako se negovalo: trčanje, skakanje, hrvanje, bacanje diskova, bacanje koplja, plivanje te muzika, pesma, dijalektika i t. d., i smatrali su, da o tome Grku, koji ne zna bar da pliva i svira, nema mesta u društvu.

Tako je kod Grka i Rimljana išla ruku pod ruku telesna i duhovna škola i vršila tako moćan uticaj u odabiranju svega onoga što je činilo čast tim narodima i što je bilo na ponos tih naroda.

U srednjem veku, moramo priznati, osetilo se vrlo jako opadanje ovakvog duhovnog i telesnog vaspitanja, usled toga što se pojavilo hrišćanstvo, s čijim su se moralom sukobljavala ovakva shvatanja. Poznato je hrišćansko srednjovekovno shvatanje o duši i telu. Po hrišćanstvu duša je tvorevina božanska, a telo đavolska, pa se, prema tome, treba više starati o duši nego o telu. Jasno je da pod ovakvim shvatanjem nije moglo biti reči o nekom sistematskom telesnom vaspitanju, te je ova tako potrebna grana za naše održanje bila zanemarena.

Međutim, sa pojavom humanizma i Renesansa, u početku novoga veka, kad se u svetu pojavile racionalističke i realističke ideje, onda se počeo ukazivati veća pažnja i pitanju telesnog, a zajedno s njim i duhovnog vaspitanja omladine. A XIX vek je, u tome pogledu, od naročite važnosti za nas, jer su u njemu ponikle mnogobrojne gimnastičke organizacije, koje uskoro postade stubovi nacija, jer se kroz njih sjedinile duhovna i telesna škola i počele snažno krenuti puteve jačem duhovnom i telesnom vaspitanju. Jedna tako jaka organizacija, koja je najlepše, najjače i najdoslednije sjedinila telesno i duhovno vaspitanje jeste i naše Sokolstvo. Ono se baš u tome i razlikuje od svih gimnastičkih organizacija, jer je na najširoj osnovi rešilo to pitanje.

Ali da bi naše Sokolstvo zaista do kraja odgovorilo svome pozivu, i da bi nas svojim uzoritim vaspitanjem stavilo u prvi red među kulturne narode, potrebno je da se kroz Sokolstvo udružuje svi oni činioči koji su kod nas od vitalnog interesa. Ti su činioči svakojako Sokolstvo i škola. A Sokolstvo i škola su zbilja dva činioča, dva stuba, na kojima u glavnom počiva vitalitet našega naroda, i u koliko se ova dva činioča više spoje, sjedine, u toliko ćemo pre rešiti problem naše teles-

ne i duhovne kulture, naše telesne i duhovne otpornosti.

Stoga je preka potreba da sve naše škole, svih vrsta i tipova, jednostavno, iskreno i s ljubavlju prihvate Sokolstvo i sokolanu, u kojima su skoncentrisani svi atributi za što veći, jači duhovni i telesni prosperitet naše omladine pa i celog naroda. I kad se sve naše škole budu svrstale u Sokolstvo, onda neće ništa moći sprečiti to Sokolstvo da ne dopre čak i u najudaljenije i najzabačenije krajeve naše milo domovine.

Ne treba zaboraviti, da je naša škola jedna živa sila, koja buja, napreduje i koja stvara generacije sposobne da ponesu ovo breme, što se zove život, a da našoj domovini, našem narodu stvore bolji sprovedljiviji život. Ali škola nebi mogla sama da izvrši ovaj zadatak, ako joj nebi došlo u pomoć Sokolstvo, jer škola obrađuje, kao što se zna, duhovnu stranu, a Sokolstvo dolazi da to vaspitanje dopuni u telesnom pogledu. I tako škola i Sokolstvo, ruku pod ruku, vrše onaj veliki posao, što se zove kulturni i ekonomski napredak. Oni vrše jednu veliku misiju, koja treba da učini naš narod otpornijim, jačim, stavljajući ga u prvi red kulturnih naroda. Naša dužnost je, u prvom redu nas prosvetnih radnika, koji vodimo tu školu, a onda i svih ostalih umnih i fizičkih radnika, da svesrdno pomognemo ovu saradnju.

»Drvo se savija dok je mlado« — kaže naš narod. I to je jedna velika istina. Našu omladinu treba još iz rana navikavati na sve one lepe osobine, koje čine čoveka čovekom. A to će se postići, ako svu našu omladinu uputimo pored škole još i u Sokolstvo i sokolanu, gde će se još iz malena naučiti redu, radu i disciplini, a zatim podići i ojačati svoje telo i svoj duh i tada postati jedna harmonična celina, koja ima i može da se odupre svemu onome što otežava život.

I kad smo sve ovo razmotrili, moramo nas čuditi činjenica, da ima još i

IX svesokolski slet u Pragu

25.000 Sokolica vežba

Porast učešća žena — Ovoga puta saraduju i najmanja deca

U sokolskom radu ima žena iste dužnosti i ista prava kao i muško članstvo, a zbog toga i posve samostalan pravac i cilj. O saradnji članica, odnosno ženskih kategorija uopšte, izjavila je dopisniku »Prager Presse« načelnica ČOS, sestra Marija Provaznikova, između ostalog sledeće:

Ovogodišnji slet, što se tiče saradnje žena, znači nov korak u produženju značenja ženskih vežbi. Drugim rečima: polaže se važnost na telesnu vrednost vežbi, ali pri tome ne napuštamo ni estetske vidike. U praksi ovo znači, da će se sadašnje vežbe sastojati iz stalnih pokreta bez zadržaka u pojedinim položajima. Ako pomnožimo sve pokrete sa 17.000, koliko će biti vežbačica, onda će se gledaocu pružiti slika ogromnog talasanja mora crvenih rubaca. Pokreti vežbi su meki, elastični i ne oštri, tvrdi, a imaju ipak veću vrednost za žene. Što time mislimo da kažemo? To, da ovakove vežbe imaju bolji uticaj na organizam žene, osobito na unutarnje organe: sree, pluća i t. d., a i na čitavo telo, koje treba da bude elastično. Pri tome ima da se poviši i koordinaciona sposobnost, t. j. da se odjednom izvede više pokreta i to svesrdno. Prepuštam auktorici ovih vežbi, sestri Boženi Matejovici-Holevočkovej, da ona sama jednom zgodom kaže nešto više o značenju, nameri i sastavu svojih vežbi. Ja mogu da o njima kažem još samo ovo, a to je, da ove nove vežbe znače preokret od simbolizovanja pojedinih pokreta ka harmoničnom sredenju u estetsku celokupnost.

Takmičenja članica, kojima se neki još i danas protive, jednako donose potpun preokret dosadašnje tradicije: naime, ta će se takmičenja prirediti tako, da baziraju na pokusima sposobnosti, koji su prošle godine uvedeni po svim jedinicama ČOS. Prema rezultatima tih pokusa, vežbačice će se razvrstati u pet grupa, od kojih će se moći takmičiti i na sletu samo prve tri. Za svaku ovu grupu određen je naročiti plan vežbi (iz samih prvina), a ne više kao do sada gotove vežbe, i baš ovaj način omogućuje, da će se članice moći takmičiti u vežbama, koje će im do pre samih takmičenja biti nepoznate, ali će zato one već savladivati njihove pojedine elemente, iz kojih su vežbe sastavljene.

Ovim postizavamo dva velika efekta: redovita telovežba žena u vežbaonicama, zbog priprema za slet i takmičenja, nije ometana, a niti se time narušava metodika redovitog vežbanja, i konačno, time se je skoro do kraja izbeglo deljenje vežbačica na one koje se prijavljuju za slet i na one koje neće na sletu uzeti učešća.

Koliko će članica takmičiti još se ne može tačno reći, jer će biti rezultati izbirnih takmičenja poznati tek u maju, ali se možemo nadati, da će učešće biti jače, jer je i prijava za proste vežbe mnogo više nego 1926. godine, kada je u prostim vežbama vežbalo 17.000 članica. Dosada broj prijavljenih iznosi 25.000 članica, i jer će tako moći da nastupe u dve grupe, ove će se godine članicama ipak jednom ispuniti želja, da mogu bar jedan dan da posmatraju proste vežbe i sletске nastupe što dosada nije bilo moguće.

Vežba starije dece (od 9 do 14 godina) sastavljene su tako, da se što više približe dečjoj duši. Zato su vedre i živahnije kao igre. Još jednu novost prinajša ovogodišnji slet, naime nastup najmlađih, t. j. ženske dece od 6 do 9 godina, da se i oni mogu također pokazati javnosti, a što će svakako pružiti naročito ljupku sliku.

Izmjena u pravilniku za društva

Sednica plenuma savezne uprave održana 6. marta o. g. donela je zaključak da se dopuni § 17 pravilnika za sokolska društva i to:

»2-g. začelo 17 § pravilnika sokolskog društva dopunjuje na taj način, što će iza teksta »1—2 zamenice načel-

takvih ljudi, naročito prosvetnih radnika, koji neće ili ne mogu da shvate Sokolstvo. Na završetku, mi želimo da oni prime k srecu ove napomene, inače nas navode na pomisao da svesno ili nesvesno čine greh prema našoj omladini, prema našem narodu.

Prof. Dura Mrvaljević — Negotin.

Sokolska radio-predavanja

RADIO-STANICA BEOGRAD.

Priletjni ciklus sokolskih radio-predavanja, koja su posvećena proslavi 100-godišnjice Tyrševog rođenja i IX svesokolskom sletu u Pragu, obuhvata sledeće teme, o kojima će se predavati preko beogradske radio-stanice po navedenim datumima:

dne 1 IV br. dr. Ivan Lah: Matarski i Sokolstvo,
dne 8 IV br. prof. Josip Nikšić: Češkoslov. Sokolstvo i češkosl. narod.
dne 15 IV br. prof. Fr. Malin: Stvaranje češkoslovačke države,
dne 22 IV br. dr. Kudela: Uloga Sokolstva pri stvaranju češkosl. legija,
dne 29 IV Poslanstvo ČSR: Savremena Čehoslovačka,
dne 6 V br. prof. dr. Kršić: Češkoslov. savremena književnost,
dne 13 V br. Mih. Vukdragović: Češkoslov. savremena muzika,
dne 20 V br. Pera Palavičini: Češkosl. savremena likovna umetnost,
dne 27 V Poslanstvo ČSR: Češkoslovačka privreda,
dne 3 VI br. dr. Glavinčić: Češkoslov.-jugoslov. saradnja,
dne 10 VI br. prof. Fr. Malin: Praha i praške znamenitosti,
dne 17 VI br. dr. N. Mrvoš: Praški svesokolski sletovi,
dne 24 VI br. M. Vojinović: Organizacija IX svesokolskog sleta,
dne 25 VI Sletski odbor: Praktične upute za IX slet.

Predavanja se održavaju svakoga petka od 20—20.30 časova.

deni po svim jedinicama ČOS. Prema rezultatima tih pokusa, vežbačice će se razvrstati u pet grupa, od kojih će se moći takmičiti i na sletu samo prve tri. Za svaku ovu grupu određen je naročiti plan vežbi (iz samih prvina), a ne više kao do sada gotove vežbe, i baš ovaj način omogućuje, da će se članice moći takmičiti u vežbama, koje će im do pre samih takmičenja biti nepoznate, ali će zato one već savladivati njihove pojedine elemente, iz kojih su vežbe sastavljene.

Ovim postizavamo dva velika efekta: redovita telovežba žena u vežbaonicama, zbog priprema za slet i takmičenja, nije ometana, a niti se time narušava metodika redovitog vežbanja, i konačno, time se je skoro do kraja izbeglo deljenje vežbačica na one koje se prijavljuju za slet i na one koje neće na sletu uzeti učešća.

Koliko će članica takmičiti još se ne može tačno reći, jer će biti rezultati izbirnih takmičenja poznati tek u maju, ali se možemo nadati, da će učešće biti jače, jer je i prijava za proste vežbe mnogo više nego 1926. godine, kada je u prostim vežbama vežbalo 17.000 članica. Dosada broj prijavljenih iznosi 25.000 članica, i jer će tako moći da nastupe u dve grupe, ove će se godine članicama ipak jednom ispuniti želja, da mogu bar jedan dan da posmatraju proste vežbe i sletске nastupe što dosada nije bilo moguće.

Vežba starije dece (od 9 do 14 godina) sastavljene su tako, da se što više približe dečjoj duši. Zato su vedre i živahnije kao igre. Još jednu novost prinajša ovogodišnji slet, naime nastup najmlađih, t. j. ženske dece od 6 do 9 godina, da se i oni mogu također pokazati javnosti, a što će svakako pružiti naročito ljupku sliku.

»2-g. začelo 17 § pravilnika sokolskog društva dopunjuje na taj način, što će iza teksta »1—2 zamenice načel-

Iz načelnštva i tešničkog odbora Saveza SKJ

Iz sednice saveznog TO od 29. marta 1932.

Savezni načelnik br. Bajželj otvara sednicu i obavestava, da je prva tačka dnevnoga reda sednice priprava za izborna takmičenja članova i članica za slovensko prvenstvo, a koja će se održati 2 i 3 aprila o. g. u Ljubljani. O tome stvoreni su potrebni zaključci. Pored toga što je određen vršni red takmičenja, zaključilo se je da se vršni red takmičara odnosno takmičarki odlučiti zadržati. Za svaku vežbu biće dopušten popravak, za što će se onaj, koji želi imati popravak, odmah prijaviti čim izvede vežbu. Pri skoku u vis, kao također i pri skoku sa štapom, za svaku visinu biće dozvoljena dva skoka. Kugla će se bacati sa svakom rukom po tri puta i vredice najbolje bacanje. Kako su na konju u dužinu određena dva skoka, svaki skok ocenjuje se posebno sa do deset tačaka, a ukupno postignute tačke pak deliće se sa 2.

Za sednicu zbora župskih načelnika stigli su sledeći važniji predlozi: br. Macanovića, člana saveznog TO, glede pravilnika za takmičenje u plivanju; br. Prohaska, iz župe Kragujevac, glede dužeg boravljenja i putovanja po Čehoslovačkoj prigodom svesokolskog sleta; župe Zagreb glede određenja gradiva za prednjačke ispite i za potpore sokolskim četama za učesnike na svesokolskom sletu u Pragu, župe Mostar glede priredbe tečajeva za učitelje i glede osnivanja školskih oteka za decu i naraštaj sokolskih četa, nadalje glede postavljanja i premeštavanja učitelja, sokolskih radnika, te glede potpora opština za uređenje vežbašta na otvorenom, odnosno za prepuštanje zemljišta u tu svrhu; župe Osijek glede izdavanja vežaba kao gradiva za telovežbačke satove u vežbaonicama; župe Ljublja-

na glede izdavanja dozvole matičnom društvu Ljubljanskom Sokolu, koje naredne godine slavi svoju sedamdesetogodišnjicu, da tom prilikom može prirediti veći slet i to pod naslovom »Jubilejna slavnost« te da bi društvo smelo pozvati na saradnju sve župe i sva društva SKJ. Predlaže ujedno da se u isto vreme priredi savezno međusokolsko takmičenje. Nadalje predlaže: promenu pravilnika za sokolske jačake oteke u glavnom s razloga, da u mestima, gde ima više sokolskih društava, nebi bilo dopušteno osnivanje također i više jahačkih oteka; promenu pravilnika o prednjačkim ispitima; sastav i izdavanje novih zapovedi na slovenačkom za Dravsku banovinu; preradu takmičarskog reda i izradbe takmičarskog reda za naraštaj; dozvolu za nošenje vežbačkog kroja za članice vežbačice pri svim nastupima u Pragu. — O navedenim predlozima povela se je temeljita i stvarna rasprava te se sa zadovoljstvom utvrdilo važnost nekih predloga, koje će trebati usvojiti i, što pre ih oživotvoriti. Glede nekih pitanja utvrdilo se je, da se već nalaze u toku konačnih rešenja. Predlog br. Macanovića glede pravilnika za takmičenje u plivanju raspraviće se na narednoj sednici. Glede predloga župe Ljubljana za proslavu 70-godišnjice Sokola-maticice u Ljubljani, koja je ujedno i 70-godišnjica jugoslovenskog Sokolstva, TO saglasilo se je s time, da bi se radi važnosti te proslave priredilo u Ljubljani pokrajinski slet, koji bi bio obavezan za sve župe Dravske banovine kao također i za neke obližnje izvan ove banovine. — Br. Prosenek pripremio je za sednicu zbora župskih načelnika predloge glede znakova na svećanim krojevima i na krojevima sokolskih četa za vodnike te glede vežbačkog odela naraštaja kao i promene kroja za mušku decu.

Kupujte zastave kod J. Neškudla, Ljubljana

70-godišnjica Gabriele Preissove. Velika prijateljica Jugoslovena i poznata književnica Gabriela Preissova

Gabriela Preissova

va, koja često dolazi i na odmor u naše krajeve, a koje je i opisala u nekim svojim novelama, ovih dana navršila je u punom zdravlju svoju 70-godišnjicu.

Nemačka kolonizacija u južnoj Koruškoj. Već nekoliko godina pokušava se germanizirati južni deo Koruške, koji je slovenački, te se u tu svrhu, pomoću raznih organizacija, osobito Südmarke, Deutsche Wacht i Schulvereina kupuju mnoga dobra i imanja od siromašnih slovenačkih posjednika. U svrhu nemačke kolonizacije pak, nisu u ove krajeve dolazili samo Nemci iz Austrije, nego čak i iz Nemačke, a u poslednje doba priliv »Rajhovaca« bio je tolik, da se je već nemačko-nacionalni Heimatsbund obratio na državnog kancelara spomenicom, da se spreči priliv elemenata iz Reicha, jer je to na štetu domaćeg elementa. Dosada je koloniziranih iz Nemačke u slovenačkom delu Koruške, koji pripada Austriji, 144 kolonista.

Ovorenje prometa na najvećem mostu sveta. Dne 19. marta predan je u Sydney-u (Australija), uz velike svečanosti, najveći most sveta s jednim lukom. Od 13—24 sati prešlo je preko mosta oko 300.000 ljudi. Navala je bila tolika, da je palo u nesvest skoro 500 ljudi, a nekoliko ih je bilo pregaženo.

Smrt senatora Gustava Habrmana. Dne 22. marta umro je u Pragu senator i bivši ministar Gustav Habrman, koji je iako je pripadao socijalnoj demokraciji, bio i velik česki patriota i borio se za samostalnost Čehoslovačka. Bio je po zanimanju radnik, strugar. Putujući po svetu, bio je i nekoliko godina u Americi, stalno se vespitavao, tako da je, vrativši se kući, ubrzo postao jedan od vodećih članova česke socijalne demokratije.

200 godišnjica komponiste J. Haydina. Dne 1. aprila 1732. godine rodio se Josip Haydin, jedan od najvećih komponista 18. stoleća, čije su mnoge kompozicije još i danas osobito privlačne tačke velikih koncertnih programa. Njegove najveće kompozicije su: »Povratak Tobije«, »Stabat mater«, »Stvaranje sveta« i »Godišnje dobe«. Kako je Haydin bio plodan kompozitist i ve-like invencije pokazuje broj njegovih kompozicija. Napisao je 150 simfonija, 85 gudalačkih kvarteta, 30 tria, 5 oratorija, 15 misa i mnogo manjih kompozicija za klavir, violinu ili solo pevanja. Umro je u Beču 9. svibnja 1809. godine.

KNJIGE I LISTOVI

»Sokolice«, br. 3 za mesec mart, izišao je iz štampe i donosi sledeći sadržaj: Tyrševa godina. — Smučarska takmičenja na Strbskom Plesu. — 82 rođendan brata T. G. Masaryka. — Vu-levo viteštvo. — Goethe. — Veran san. — Ciril Crha — načelnik. — Samoobrana. — Ratna sudbina jednog dobrovoljca Čehoslovačka. — Brat Jan Čapek. — Kralj Matjaž. — Raspored nastupa i takmičenja sokolskog naraštaja za IX svesokolski slet u Pragu. — Naši pjesnici. — Radovi našeg naraštaja. — Glasnik. — List donosi i ovoga puta lep broj vrlo uspešnih slika. — Godišnja pretpalata 20 Din, a naručuje se kod uprave sokolskih listova u Ljubljani, Narodni dom.

»Kalendarz Sokoli na rok 1932.« U Krakovu izašao je džepni kalendar za poljske Sokole, koji sadržava stastističke pregledne svih slovenskih sokolskih saveza. Kalendar izašao je u vlastitoj nakladi brat Gustav Holoubek, načelnik I okružja krakovske župe. Na čelu kalendara stoji ova posveta: U godini 1932. slavi čitavo slovensko Sokolstvo stogodišnjicu rođenja dra. Miroslava Tyrša s mnogim svećapostima i

priredbama, a uspehu tih proslava namenjena je i ova knjizica, koja treba da pokaže jačinu i rad čitavog Sokolstva.

»Za bratom Hellerom«. Pod ovim naslovom izašao je br. Karel Bima jednu vrlo zanimljivu spomen-knjigu na preko 360 strana o pokojnom podstarosti ČOS i predsedniku sletskog odbora ovogodišnjeg svesokolskog sleta br. dr. Karlu Helleru. Knjiga br. Bime vrlo je lepa ilustracija rada pk. br. Hellera, u kojoj se na jedan ubedljiv način opisuje pokojnikovo delovanje u Sokolstvu u svim mogućim funkcijama koje je u Sokolstvu obnašao, uopće kao član na svim vodećim i podređenim položajima. Iz svih pokojnikovih dela kao

sokolskog radnika iskače njegova duboka vera u sokolsku stvar, uverenje u njemu opravdanost i potrebnost, da nam pokojnikovo mišljenje o Sokolstvu, na koje je gledao tolikim optimizmom, može da bude uzorom. Ko je imao prilike da lično upozna pk. br. Hellera, divio se je njegovom radu, njegovom mišljenju i nazorima. Njegovo zlatno sokolsko srce, njegova odanost zajedničkoj stvari, sve je to bilo prožeto jednim velikim samopožrtvovanjem. Sve ove velike pokojnikove vrline niže i slika tako verno br. Bima u svojoj knjizi, koja je izišla kao IV svezak sokolske knjižnice ČOS »Naši uzori«.

IZ ŽUPA I DRUŠTAVA

Župa Celje

ZUPNI PROSVETNI ZBOR.

Župni prosvetni zbor (sestank prosvetarjev vseh župnih edinic) se vrši u nedeljo, dne 3. aprila ob 9. uri dopolodne u mali dvorani Narodnega doma u Celju.

Dnevni red:

1. Otvoritev sestanka po predsedniku ZPO br. ing. Burniku.
2. Dramatika na naših odrh — referent br. ing. Burnik.
3. Vodstvo in organizacija pevskih in glasbenih odsekov — ref. br. Hajnshek Franjo, Sv. Jurij ob j. ž.
4. Vodstvo društvene administracije in društvenih prireditev — ref. br. Rejec Franjo, Soštanj.
5. Kakšna naj bodo predavanja in nagovori pred vrsto in kako se naj vršijo — ref. br. Roš Franjo, Celje.
6. Organizacija prosvetnih šol in tečajev — ref. br. Pivc Maks, Zalec.
7. Pomen trezvenjstva in štednje v sokolskih vrstah — ref. br. Železnik Marjan, Sevnica.
8. Lutkovna gledališča — referent br. Berce Rafko, Šmarje pri Jelšah.
9. Minimalni delovni program društvenih prosvetnih odborov — ref. br. Edgar Vončina, Trbovlje.
10. Program ZPO v tekočem letu — ref. predsednik ZPO br. ing. Burnik Vlado.

1. Predlogi in slučajnosti. Razprava slednje točke se bo nadaljevala še popoldne od 13.30—15.30, ako bi dopoldanski čas ne zadoščal.

Vse bratske župne edinice so pozvane, da pošljejo na zbor svojega prosvetara, ako bi bil ta zadržan, pa njegovoga namestnika.

Župa Cetineje

GODIŠNJA SKUPŠTINA ŽUPE.

Iako je Sokolska župa Cetineje po svojoj teritoriji vrlo prostrana, iako su joj vrlo teške saobraćajne prilike, ipak na glavnu godišnju skupštinu pohrlili su delegati skoro iz svih sokolskih jedinica.

Skupština se održala u nedelju 20. marta, ali delegati su stigli dan pre, da se dogovore i rasprave o svim važnim pitanjima. Celu jutro raspravljao je zbor društvenih načelnika. Popodne od 2 do 8 sati raspravljali su delegati društava s upravom župe.

Sutradan održala se skupština u 10 sati. Prisustvovao joj je ban Zetske banovine g. Uroš Krulj, načelnik cetinjske opštine brat Tomo Milošević kao i izaslanici svih prosvetnih i kulturnih društava. Savez SKJ je zastupao starešina župe brat Gavro Milošević. Skupštinu je otvorio podstarosta brat Bruno Marčić, upućujući pozdrav gosp. banu, predstavnicima i delegatima, a zatim spominjući zadatak koji čeka Sokole u Tyrševoj godini. Osvrnuo se na smrt brata Scheinera i IV zamenika starešine Saveza br. dr. Mergenthale- ra. Spomenuo je vezu između braće Čehoslovačka i nas, te istakao prvaka naše države Nj. Vel. Kralja i predsednika Masaryka, kojima su skupštinaro burno uskliknuli: Zdravo! Također i starešini Saveza Nj. Vis. Prestolonasledniku Petru. Svima su upućeni brzogovorni pozdravi. Prešlo se tada na pojedine izveštaje župskih funkcionera. Svi su bili primljeni uz kraću debatu. Predložen je i akklamacijom primljen novi upravni odbor župe na čelu sa narodnim poslanikom bratom Gavrom Miloševićem. Na koncu brat Marčić zahvalio je prisutnom g. banu kao i svim delegatima, pozivljujuć ih da se svojski zauzmu oko širenja sokolske misli i apelirajuć da u što većem broju prisustvuju velikom svesokolskom sletu u Pragu. Zdravo! — I. B.

SOKOLSKO DRUŠTVO PODGORICA.

100-godišnjicu rođenja osnivača Sokolstva dra. M. Tyrša, a s njom u vezi i 70-godišnjicu postojanja Sokolstva i sokolske neprekidne delatnosti, proslavilo je podgoričko Sokolsko društvo 5. marta o. g. Proslava je priređena u okviru akademije i nije bila naročito posećena. Za razliku od rani-

jih sokolskih priredbi, obilno posećenih, ovu je posetio manji broj građanstva. Međutim je akademija kao takva, po odabranom programu i izvedbi sasvim uspešla. U tom pogledu Sokolstvo u Podgorici odužilo se i ovaj put imenu osnivača sokolskog pokreta dra. Miroslava Tyrša, a s druge strane ukazalo i na svoju sadašnjost. Još više, ono je pokazalo i sposobnost za rad i dokazalo da se i u ovomesim, pa i sadanjim, prilikama može sokolski raditi.

Akademiju je otvorio društveni starešina br. dr. Nikola Skerović, direktor ovdajšnje gimnazije, uspešnim govorom o dr. M. Tyršu. Br. starešina, koji inače dobro poznaje Tyrševu otadžbinu, znao je ocrtati lik jednoga od prvih sinova čehoslovačke zemlje, jednoga od preporoditelja narodnih — dra. Miroslava Tyrša. I doba radanja sokolske zamisli i doba njenog privođenja u delo, našlo je u rečima brata starešine jasnu pretstavu.

Iza predavanja sledila je izvedba programa vežbi. Nastupili su podmladak, naraštaj, članstvo. Podmladak, iako proste vežbe, a muški naraštaj i članovi praške vežbe. Osim toga je m. naraštaj odlično izveo skupine, dok su se članovi zajedno s m. naraštajem vrlo dobro pokazali i na spravi. Ženski naraštaj prikazao je uspešu slikovitu scenu »Narcis«. Sestre naraštajke su bile obučene u raznolike zanimive kostime, što je samoj izvedbi davalo posebnu privlačnost, a Narcisa je prikazala sestra Sanka Radović.

Vežbe na programu ove akademije uvezljali su br. načelnik Cano Galčić i prednjači braća Zarić i Milačić.

Posebno tačkom nastupila je i društvena sokolska muzika, koja u poslednje vreme daje i mnogo života društvu. Njen nastup bio je dobro ocenjen od prisutnih. — V. A.

IZ UREDNIŠTVA

Radi izvesnih predradnja za saveznu glavnu skupštinu, naš list izišao je s jednim danom zakašnjenja pa molimo da se to uvaži. Mnoge preostale izveštaje iz naših župa i društava, naročito o Tyršovim proslavama, a koji nisu mogli da uđu u ovaj broj lista, donećemo u narednom.

Župa Karlovac

SOKOLSKO DRUŠTVO SLUNJ

Sokolsko društvo u Slunju osnovano je 1930. god., no sa pravim radom se je započelo tek od aprila 1931. godine, kad je održana prva godišnja glavna skupština društva. Odmah se je počelo intenzivno raditi na prikupljanju članova i sa radom u vežbaonici. Sokolsko društvo nema svoje vežbaonice, te je od strane građanske škole ustupljena u tu svrhu školska dvorana za svečanosti. To je bilo u toliko lakše postići, što su se odmah i svi učeni i nastavnici upisali u Sokolsko društvo, u kome su nastavnici građanske i osnovne škole preuzeli glavne funkcije. Već nakon tromesečnoga rada društvo je uspešlo, da na Vidovdan 1931. god. priredi javnu vežbu, koja je u svakom pogledu uspešla. Druga javna vežba priređena je prilikom proslave desetogodišnjice vladanja Nj. Vel. Kralja.

Osim ovih proslava sa javnim vežbama, društvo je priredilo 30. aprila 1931. proslavu Zrinjskog i Frankopana, te proslavu 1. decembra. Obe ove proslave izvedene su svečano i mnogo su doprinele uspešnoj propagandi sokolske i nacionalne misli.

Ovde nisu spomenuta ostala predavanja, nagovori, izleti i druge manifestacije sokolskoga rada u toku prošle godine.

U 1932. god. nastavilo je naše društvo intenzivnim radom u vežbaonici i van nje. U upravi društva ostali su uglavnom isti članovi sa starešinom bratom Neralićem Josipom, opć. načelnikom.

U ovom godini društvo je priredilo već dve akademije: 2. il 1931. priređena je akademija u proslavu 5v.

»Iz telovežbačkog sveta«

BUGARSKI JUNACI U BROJKAMA

Savez bugarskih Junaka broji sedam oblasti (župa) i to: Vidinska sa 32 društava, Sofijska sa 29 društava, Trnovska sa sedištem u Loveči sa 25 društava, Trakijska sa sedištem u Plovdivu sa 21, Balkanska sa sedištem u Slivenu sa 18, Dunavska sa sedištem u Ruščuku sa 13 i Crnogorska sa sedištem u Varni sa 13 društava. Svih je dakle jedinica 151, i to 76 u gradovima i 75 po selima. Svih članova ima 40.000. Vežbaonice ima 12 jedinica, a 10 društava svoja igrališta. U Sofiji izgrađen je pored toga i veliki stadion, koji je stajao preko 3.000.000 leva. Glavni organ saveza je »Zdrave i sila«, koji ima oko 3000 pretplatnika. Za prednjačke izdaje savez list »Glavatare«, koji se sada, jer je broj pretplatnika silno opao, spaja s glavnim zvaničnim organom.

PAUL DE BRUYN U IZVRŠNOJ FORMI

Poznati nemački maratonski lakatleta Paul de Bruyn nalazi se sada, po poslednjim vestima, u odličnoj formi, pa će biti jedan od najboljih atletičara koji će zastupati Nemačku na olimpijadi u Los Angelesu.

PROPAGANDA ZA TELESNI UZGOJ U POLJSKOJ

Državni ured za telesni uzgoj i predvojničko obrazovanje priprema veliku propagandu za telesne vežbe, i to putem radio-predavanja, sa sastancima, kroz štampu i t. d. Istovremeno priprema se izrada nekoliko filmova telesnougovojnog sadržaja: o plivanju, smučanju, boksu, lakoj atletici, prostim vežbama i t. d.

PARIZ ZA TELESNI UZGOJ

Načelstvo pariške opštine ima godišnje u svom proračunu predviđeno za podupiranje telesnog uzgoja sumu od 300.000 franaka. Ova se potpora deli razmerno svim pariškim telesnougovojnim organizacijama po njihovoj brojnoj i kvalitativnoj jačini i važnosti. Na prvom se mestu podupiru gimnastičke organizacije.

VEČER ČEŠKOSLOVAČKOG TELESNOG UZGOJA U LYONU

U martu priredila je češkoslovačka kolonija u Lyonu propagandno veće češkoslovačkog telesnog uzgoja pod protektoratom gradonačelnika i poznatog francuskog političara Herriota. Prva tačka programa bila je pozdrav praške radio-stanice, koja je ujedno razaslala i poziv na svesokolski slet. Profesor lyonskog univerziteta Prucha govorio je o češkoslovačkom telesnom uzgoju, o telovežbenim organizacijama, a naročito o Sokolstvu. Sledile su zatim razne veoma lepo uspele vežbe, s kojima je program zaključen.

ŠVEDANI SU EVROPSKI MAJSTORI U HOCKEYU

Koncem februara i tokom marta održana su u Berlinu takmičenja za prvenstvo u hockeju, u kojima su nečekivano pobedili Švedani, koji već nekoliko godina nisu učestvovali u tim takmičenjima. Na drugom mestu su Austrijanci, na trećem Švicari, na četvrtom Nemci, a na petom Čehoslovaci, koji su mogli postići bolje rezultate, da za vreme takmičenja nisu otpali najbolji češki igrači hockeja Maleček, Dorazil i Pušbauer.

KRONIKA

† Vladimir Bandurski, poljski biskup — Soko. Nije bio začlanjen u Savezu poljskih Sokola, ali je bio Soko po svoj svojoj duši. Umro je naglo dne 6. marta o. g. u Vilnu, gde je proveo zadnje dane života. Svećenik bio je 44 godine, 25 godina biskup, pre rata u Lavovu. Na njegov se je sprovod u Vilno dovezao i sam predsednik republike, Ignacije Mošicki. Na njegov grob dao je položiti venac i maršal Pilsudski, koji sada boravi u Egiptu.

Njegova je slika u glavnim potezima: svećenik, koji je apostolskom rečju i junačkim podvizima ratovao za slobodu Poljske. Nije izneverio Pilsudskoga ni kasnije, iza rata. Pod kraj godine 1906 postao je biskup u Lavovu. Velik je već onda bio broj njegovih oduševljenih govora, kojima je nagoveštavao blizinu oslobođenja Poljske. On je prvi pokazivao na Josipa Pilsudskog, kao na onoga, koji će »narod izvesti iz kuće ropstva«. Kad je neposredno pred svetski rad u Lavovu umro zadnji član poljske narodne vlade iz vremena ustanka 1863, Josip Janovski, progovorio je na sprovodu Pilsudski: Bandurski je čuo njegov govor i rekao: »Posle takvog govora ne govori se više. Dolazi čin...«

Bandurski je okupljao oko sebe mladež streljačkih družina i sokolsku omladinu. U početku rata skinuo je biskupsku mitru, zamenivši je vojničkom kapom, ukrašenom belim orlom te je otišao na front u rovove legionara Pilsudskoga, koji su onda sačinjavali jezgru poljske vojske.

Bandurski je bio majstor reči te su njegovi religiozni govori, stilistički savršeni, izišli i u štampi, na pr. »Duha nemojte gasiti!« (1911), »Požrtvovnoj krvi čast!« (1928).

Dne 10. marta o. g. dogodilo se je u Krynici, gorskom klimatskom mestu pod Tatrama, ovo: oficiri, koji su tamo boravili na lečenju, naručili su sv. misu za svog dragog umrlog biskupa; posle mise očekivali su, da će svećenik progovoriti koju reč o pokojniku ili barem izmoliti oćenaš za njegovu dušu. Ali svega toga nije bilo...
Većina poljskog svećenstva naime nije s te strane, na kojoj je stajao biskup Bandurski.
Fr. I.

Rosija ~ Fonsier ♦ društvo za osiguranje i reosiguranje ♦ Beograd

Sava i Štrosmajera, na kojoj je brat Vaupotić Franjo, društveni načelnik, održao predavanje o Sv. Savi i Štrosmajeru, nakon čega su nastupali otpevali dve pesme, a zatim su izvedene proste vežbe muškog i ženskog naraštaja, članova, članica i najzad vežbe članova na spravama.

U nedelju 6. marta 1932. priredena je akademija u proslavu stogodišnjice rođenja osnivača Sokolstva Miroslava Tyrša. Na akademiji je brat Vitas Dušan, društveni prosvetar, održao predavanje o životu i radu Miroslava Tyrša, te je obrazložio i osnovne ideje Tyrševog Sokolstva. Nakon toga su nastupile izvele kolo iz »Dubravke«, (uvečbala sestra Benković Dragica), zatim su izvedene proste vežbe muškog naraštaja (brat Vaupotić Franjo), proste vežbe članica (sestra Jovičić Savka), proste vežbe članova (brat Jurčić Ivica) i vežbe članova na spravama (brat Jurčić Ivica).

Obe akademije bile su vrlo dobro posećene i sa moralnim uspehom smo posve zadovoljni.

Na kraju potrebno je napomenuti i to, da se rezultat rada našega društva ne može prosudivati po uspehu društava, koja se nalaze u prilikama, koje su od naših povoljnije u ekonomskom i društvenom pogledu. U mestu gde se više od 1/4 sve školske dece hrani u školskoj kuhinji i gde ispred općinske zgrade i kancelarije Crvenog krsta prolaze povorka seljaka, moleći za svoju gladnu porodicu koju čili kukuruza, nije lako održavati društvo čija materijalna osnova zavisi od društvene članarine ili od prihoda društvenih priredaba. Kad se tome doda još i društveni podvojenost u mestu, koja često ide do krajnje netrpivosti, pa onda i opća društvena nepokretljivost i nemar, jasno je da je svaki i najmanji uspeh Sokolskoga društva vezan sa velikim naporom i samoodricanjem onih, koji rade u društvu.

TYRŠEVA PROSLAVA U KRIZOVLJANU

100. godišnjica rođenja osnivača Sokola dr. Miroslava Tyrša proslavljena je i ovde na svečani način dne 6. februara.

U 9 sati ispunilo je mnoštvo naroda ogromnu školsku sobu i hodnik. Mnogi su morali otići, jer nije bilo mesta.

Najpre je održano predavanje o osnivaču Sokola, a po tom su sledile deklamacije i sokolske vežbe na pevane izvadene po škol. mladeži. Narod se vraćao s te proslave vrlo oduševljen, pa ima nade, da će uz nastojanje mnogih ovdajšnjih učiteljskih doskora sokolska ideja i ovde uhvatiti dublji koren.

Župa Kranj

SOKOLSKO DRUŠTVO TRZİĆ.

Trziško Sokolsko društvo si je za tekoće leto napravilo točen program prosvetnoga dela, ki se v celoti do pičice izvaja. V februarju je bilo vsega skupaj 6 prireditev. Kino-predavanje je zavzel najlepši in edini slovenski planinski film »V kraljestvu Zlatoroga«, ki se je predvajal štirikrat ob razprodani dvorani. Kino-predstave v splošnem ne prinašajo Sokolskemu društvu omembe vrednih dohodkov, kajti predstave se vrše v tuji dvorani in stroški so tako veliki, da je društvo prav zadovoljno, če k predstavi ne doplačuje. Drugo predavanje je bilo »O naših carinah«. Predaval je br. Ivan Kališnik, strokovnjak na tem polju. Predavanje ni bilo najbolje obiskano, največ je bilo mladine, ki je s pridom poslušala poučna izvajanja predavatelja.

Sokolski diletantje so nam zaigrali za konec predpusta burko »Lumpacij vagabunde«, ki je zbudila salve smeha in veselja, dalje so nam predstavili dramatika dr. Alojzija Kraigherja, čigar »Školjka« je napravila na številne posetnike prav globok vtis. Igralci so se sploh zelo potrudili, prav posebno pa je ugajala s. Papovova, ki je igrala težko vlogo Pepine pretresljivo resnično in lepo. Vsem igralcem izrekamo priznanje za njihov trud v letošnji sezoni.

Prijatelji lepe glasbe so imeli ob tretjem koncertu Sokolskoga društva prav poseben užitek. Nastopila je zopet odlična koncertna pevka gospa Schieckova, dalje nadebudni tenorist g. Mladenović iz Zagreba, koncertni duo na gosli br. Kernc in dijak Zavonič, društveni orkester je ponovno pokazal svojo staro izvežbanost, moški zbor Branega društva pa je zopet utrdil svoj stari sloves dobrega podeželjskega zbora.

Nežna mladina je imela svoj popoldan pravljice, ki jih je tokrat pripovedovala s. Jelca Zagarjeva tako ginjaivo, da mladina kar ni hotela iz sobe, dokler ji ni sestra objubila, da bo v nedeljo, 13. marca zopet pričarala kraljične in kraljiče pred mlade duše. Praznik za vse članstvo pa je bila Tyrševa akademija, na kateri so nastopili vsi oddelki društva razen moške dece, ki radi smuške sezone ni

prišla do redne telovadbe v telovadnici. Na tej akademiji so prav posebno ugajala ženska deca s svojimi izredno posrečenimi vajami raznih gibov in iger. Člani so nastopili s praškimi vajami, članice prav tako in še posebej s plesni valčka in mazurke, moški naraščaj je nastopil z vajami devetoric, ženski pa z zletnimi vajami. Člani so dalje nastopili tudi z višinskimi vajami na krogih in želi za vratolomne pozizkuse viharno odobravanje. Društveni orkester je pozivil akademijo, dijaki II. r. dečanske šole pa so podali melo-deklamacijo od A. Arinskega na Turgenjeve besede z globokim razumevanjem. Prav posebno je ugajala s. Milica Pretnarjeva, ki je zaigrala Griegovo »Prebujenje« z veliko dovršenostjo. Slavnostni govornik je podal kratek življenjepis dr. Miroslava Tyrša, orisal njegov pomen za Sokolstvo in s tem za Slovane sploh in pozval nad 300 navzočih obiskovalcev, da se poklonijo manom velikega sokolskega ustanovitelja. V svojem govoru se je spomnil tudi rojstnega dne prezidenta CSR T. G. Masaryka, kateremu je zbor zaklical trikatno Zdravo!

Vse sokolske prireditve pa z mermor bolj in bolj dokazujejo, da je trziško sokolski dom svojo nalogo dovršil, da je za sedanjí društveni razmah na vseh koncih premajhen in pretesen. Društvena uprava se resno peča z vprašanjem novega sokolskega doma. Izvolila je že poseben gradbeni odsek, ki je storil že prve korake in odredil nabiranje stavbnega fonda, ki znaša trenutno že skoro 10.000 Din. Na vsak način spada sokolski dom nekam v sredino našega mesta, kjer bi bili dani vsi pogoji za še intenzivnejše delo, kakor ga je letos naše društvo razvilo. Prepričani smo, da bo društvena uprava, odnosno gradbeni odsek našel iz te zagate posrečen izhod in da bomo imeli v najkrajšem času priliko otvoriti nov in svojemu namenu primeren dom v Trziču samem.

SOKOLSKO DRUŠTVO KRANJSKA GORA.

Kot uvod v proslavo 100. letnice Tyrševoga rojstva se je vršila dne 6. marca t. l. ob 13. uri 30 min. smuška tekma moške in ženske sokolske dece ter naraščaja na 3 km dolgi progi, z višinsko razliko 70 m. Vseh tekmovalcev je bilo 29. Moška deca in naraščaj sta tekmovala v treh starostnih skupinah, ženska pa v eni. V prvi skupini je dosegel najboljši čas Cvetko Drago (19' 04"); v drugi skupini Košir Gregor (18' 15"); v tretji skupini pa Košir Aleksander (28' 17"). Izmed dekle pa je bila prva Selan Jelca (19' 38"). Najmlajša tekmovalca sta bila štiri letni Selan Lojzek in Černe Videk. — Doseženi hitrostni rezultati so z oziranjem na slabe snežne prilike in na snežni metej zelo dobri.

Po smuški tekmi se je ob pol 16. vršila v hotelu »Razor« ob častni udeležbi slavnostna akademija. V uvodnem govoru je starešina br. Šefman pozdravil zastopnike oblasti, brate, sestre ter naraščaj in deco. Predsednik prosvetnega odbora br. Pleiweiss je predaval o Tyrševem življenju, osebnosti in njegovem pomenu za razvoj Sokolstva. Sledila je lepa deklamacija, nato pa je ženski naraščaj izvajal prav lepo sestavljene in učinkovite proste vaje; moški naraščaj pa je v alegorični sliki predstavil »Osvoboditev«. Z razdelitvijo nagrad smuškim tekmovalcem in lepo pesmijo se je starešina br. Šefman lepo zahvalil za sodelovanje br. Pleiweissu, br. Lavtizarju, s. Rupnikovi in s. Premrov, kranjskogorskemu pevskemu odseku in vsem za obilno udeležbo ter ob 17. uri 30 min. zaključil lepo uspelo akademijo.

Vsa ta prireditve je pokazala, da zmore i kranjskogorski Sokol nekaj in bi bilo samo želeti, da bi se pod njegovim okriljem še večkrat zbirali v tako prijetnem in družabnem razpoloženju. Zdravo!

SOKOLSKO DRUŠTVO ŠKOFJA LOKA.

Na najslovesnejši način se je odlozil škofjeloški Sokol spomenu velikega pokojnika br. dr. M. Tyrša Svečano akademijo 5. pret. m. je otvoril v bogato okrašeni dvorani društveni starosta br. Dolenc Franc st., nakar je zaigral salonski orkester našo in čehoslovaško državno himno. V slavnostnem, jako izčrpnem govoru je br. Horvat Rudolf očrtal vse vrline brata Tyrša, ki je postavil vseslovenski sokolski organizaciji najtrdnjši temelj. Sokolski koračnici je sledila enodejanka »Jugana, vila najmlajša«, dramska vizija, ki je v režiji br. Košce Frančeta dosegla najlepši uspeh. Po orkestralni točki »Iz slovenskih krajev« je deklamirala deca učinkovito »Bratje, v kolo se stopimo. Proste vaje moške dece in tudi skupinske vaje moškega naraščaja so bile izvedene brezhibno in so bile deležne zaslužnega priznanja. Po odmoru je deklamiral naraščajnik Bizjak »Napreje«, potem pa je zaigral orkester »Ruske odmeve«. Navdušenega aplavza so bile deležne proste vaje članov in članic, ki so nastopile po deklamaciji Jenkove »Pobratimij«. Na-

stop članov na bradlji je potrdil znova, da se goje v društvu vaje vrhunske kakovosti. Večer je zaključil nastop pevskega zbora z br. Adamičem na čelu. Pevci so prednašali »Na Adriju« in »Staro česko«. Akademija je bila v celoti nad vse skrbno pripravljena, brez zastojev in res lepa. Občinstvo je popolnoma zasedlo dvorano. Navzoči so bili tudi predstavniki raznih oblasti.

Župa Ljubljana

SOKOLSKO DRUŠTVO LJUBLJANA-SIŠKA.

Da se zaveda Sokol Šiška svoje naloge, ki jo je prevzel na zadnjem občnem zboru, da stoji v Tyrševem letu in tik pred otvoritvijo Sokolskega doma v Šiški, kaže vse njegovo agilno delovanje. Nihče ne kriči in komaj opazi v njegovi okolici kako posebno delovanje, a če stopiš v notranjost, samo delo, kot na mravljišču ali v čebelnem panju. Mlade in res agilne moči so si porazdelile delo tako pravilno, da se dela brezhibno, kot kolese pri stroju. In koliko dela: telovadba, seje stavbnega odbora, prosvetnega odbora, prednjaškega zbora, Sokolskega društva, predavanje itd., vse se vrsti v najlepšem redu.

Za posebno delo imata posebno važno nalogo: prosvetni odsek pod predstvom brata Guzelja in prednjački zbor pod načelnikom Zalokarjem. Prosvetni odsek je imel že dve seji. Na 1. seji je bilo sklenjeno predavanje brata Puharja, ki je 3. in 10. februarja predaval o škodljivem vplivu alkohola in tako s skioptičnimi slikami naravnost ogabil ta demon navzočim. Manica pa je decí 11. februarja pripovedovala tako prijetno, da so jo jedva izpustili iz dvorane.

2. seja se je vršila v znamenju Tyrševih proslav, ki se je vršila 6. marca ob pol 11. v šolski telovadnici po sledečem redu:

1. Godbeni odsek je otvoril proslavo ob polni dvorani s sokolsko koračnico, ki je silno navdušila.
2. Brat predsednik pr. ods. pozdravi vse navzoče in nato
3. Brat Jesih podst. v enournem govoru poda celotno sliko Miroslava Tyrša tako izbrpno, da se vsak čuti počaščenega, biti v organizaciji, ki jo je ustanovil on. Aplavz, ki ga je bil deležen govornik, je pričal, da so padle njegove besede v sokolska srca.
4. Pevski odsek je zapel:
 - a) Slovenec, Srb, Hrvat;
 - b) Oj Triglav moj dom;
 - c) U boj na Adriju; posebno zadnja je naravnost navdušila.
5. Zaključno besedo je povzel br. prosvetar in se zahvalil vsem na udeležbi.

Ko dobi Sokol Šiška v poletju svoj dom, tedaj se bo razmahnilo sokolsko delo še bolj: v to so nam porok mladi, agilni delavci.

SOKOLSKO DRUŠTVO DOMŽALE.

Naš Sokol je praznoval 100. letnico Tyrševoga rojstva v soboto 5. marca. Spored proslave se je vršil točno po navodilih br. sokolske župe in krajevnim razmeram primerno. Br. Kircher Stanko je z vso vnemo in polno fantazijo priredil lepo mladinsko igrice »Pepečka«, pri kateri je nastopala mala sokolska deca. Pod vodstvom in sodelovanjem tukajšnjega učiteljsva so nastopili mali deklamatorji s primernimi pesmicami in petjem za to proslavo. Slavnostni govor je govoril društveni tajnik. Za dobro uspelo telovadno akademijo je poskrbel društveni prednjački zbor, ki je nastopil s popolnoma novim programom in s tem dokazal zmožnost in delavnost tekom letošnje hude zime. Pod vodstvom učitelja pevovodje sokolske dece je zbor malih zapel »Kje dom je moj« in »Bože pravde« ter s tem zaključil lepo uspelo prireditev, katere se je udeležilo poleg vseh krajevnih funkcionarjev približno 400 gostov. — 9. marca pa je društvo proslavilo interno praznovanje 82. letnice predsednika CSR g. Masaryka.

SOKOLSKO DRUŠTVO MEDVODE.

Tyrševu 100. letnico je proslavil naš mladi Sokol slovesno 5. marca zvečer z akademijo v društvenem lokalu v stari šoli v Preski. Prostorna soba je bila polna članstva in drugega občinstva, ki je z zanimanjem sledilo posameznim točkam. Slavnost je otvoril moški zbor šol. upravitelja br. A. Kržišnik, ki je zapel programatično »Slovenec, Srb, Hrvat«. Brat načelnik Bahovec je vznešeno prednašal slavnostni govor. Nato so nastopili vsi telovadni oddelki ter prav skladno izvajali svoje točke. Posebno številno je nastopila moška deca. Vmes so se vršile deklamacije dece in petje moškega zbora. Slavnost je potekla nad vse dostojno in dvignila sokolsko samozavest pri članstvu, pri drugem občinstvu pa ugled organizacije.

V nedeljo, dne 6. marca t. l. pa je uprizorila sokolska deca na novem društvenem odru, ki ga je pravkar lepo poslikala naša marljiva sestra J. Prestorjeva, učiteljica v Preski, in njene režiji igró »Kralj Matjaž«. Igrica je

zelo dobro uspela, otroci so svoje vloge izbornu pogodili. Obisk je bil — kljub slabemu vremenu — obilen, telovadnica je bila natrpano polna. Sedaj ko imamo po zaslugi agilne sestre Prestorjeve lasten oder, se je začelo živahno prosvetno delovanje. Pripravljena je bila tudi Finžgarjeva drama »Veriga«, katera se je igrala na dan sv. Jožefa, v kateri je članstvo pokazalo svoje zmožnosti. Sestri prosvetarici moramo k njenim lepim uspehom najiskrenejše čestitati.

SOKOLSKO DRUŠTVO SODRAŽICA.

V preteklih dneh je priredil smučarski odsek Sokola v Sodražici svojo prvo smučarsko tekmo na progi, dolgi 6 km in z vzponom 150 m. Za tekmo je vladalo veliko zanimanje ter se je na startu zbralo 13 tekmovalcev, kar je za tukajšnje razmere vsekako zadovoljivo, ker se je ta sport začel razvijati šele zadnjih par let. K tekmovalcem je bilo pripuščeno 12 tekmovalcev ter je po izžrebanju številki prvi tekmovalec odvozil točno ob 14. uri s starta.

Pred ciljem, ki je bil na trgu, se je medtem zbralo veliko število prijateljev belega sporta, ter pričakovalo tekmovalce. Kot prvi je privozil na cilj tekmovalec št. 1, tik za njim pa št. 3.

Končni rezultat je bil sledeči:

Brat Milan Fajdiga v času 30,5" kot prvi, nadalje br. Vilko Ivanc v 32,35", Jože Novak v 33,53", Tone Ličen v 34,13", Janko Mikolič v 36,20", Adamič Karlo v 37,22", Ivan Arko v času 37,40", v malem presledku tudi ostali razen enega, ki je med tekmo odstopil. Doseženi rezultati so z oziranjem na težko progo in na ne prav dobre snežne razmere v nekaterih krajih proge še zelo zadovoljivi.

Župa Maribor

SOKOLSKA ČETA SLATINA RADENCI.

Sokolska župa Maribor je že davno mislila na to, da se ob radgonski meji razširi Sokolstvo. Ker so Slatina Radenci nekaka sredina mnogih okoliških vasi, je bilo določeno, da se tu osnuje Sokolsko društvo ali četa. Toda za uspešen razvoj ni bilo dovolj jamstva, ker je primanjkovalo sposobnih sokolskih delavcev. Septembra meseca lanskega leta je bila otvorena nova osnovna šola, na katero so bile nameščene mlajše učne osebe. S tem je bil postavljen tudi temelj bodočemu sokolskemu delovanju. Novopostavljeni učitelj br. Ant. Mihec je takoj stopil v dotik z domačini, sklical občni zbor, na katerem je bil izbran odbor sokolske čete.

Dasi je bilo mnogo takih, ki so gledali na vso stvar z gotovim nepoverjenjem, je četa napredovala naglo do zamerne višine. Danes šteje četa brez podpornih članov: 46 članov, 10 članic in 68 moške in ženske dece, ki redno telovadijo. Četa ima godbeni odsek na pihala, ki ga vodi br. prosvetar, ter lastni oder, ki ga je četa dobila po likvidaciji tukajšnjega dramatičnega društva. Omeniti je, da hodijo mnogi člani in članice po celo uro daleč k telovadbi, kar jasno dokazuje sokolsko zavest.

V nedeljo 13. marca je četa prvič javno nastopila in sicer s proslavo 100. letnice rojstva nesmrtnega Tyrša. Ze 8 dni prej so najavljaljo to proslavo okusno izdelani lepaki in narod je nestrpno čakal, da vidi svoje sinove in hčere v sokolskem nastupu. Program proslave je bil skrbno izbran. Poleg alegorične slike »Klic kraljeve«, je bilo več primernih deklamacij, petje ter končno telovadni nastop vseh kategorij. — Točno ob 5. uri je stopil na oder starešina br. Janžek, ki je v kratkih in jedrnatih besedah opisal lik velikega Tyrša. Za govorom so se vrstile ostale točke programa. Ko se je približaval nastop, je interes občinstva vidno narastel. — Prva je nastopila ženska deca z obročki in z zastavicami; nato moška deca s prostimi vajami in končno članice ter člani s prostimi vajami in skupinami.

Vse nastope je spremljal na glasovirju br. prosvetar. Zelo je ugajal prisotnim samospev »Dimnjačariče« s spremljevanjem godbe. — Težko je reči, katera vrsta je bila boljša. Priznati je treba, da ni nihče pričakoval takega uspeha. Dvorana br. Maršika je bila nabito polna, a prisotne matere so sledile izvajanju z vidnim zadovoljstvom, prepričane, da je njih deca v dobrih rokah.

Poleg br. Zemljica, nar. poslanca, so prisostvovali proslavi vsi uglednejši domačini, ki niso mogli dovolj pohvaliti uspeh prireditve. Vsi si želijo le to, da mlada sokolska četa čimprej priredi še kak nastop. Končno je treba pohvaliti brate in sestre iz Gornje Radgone, ki so prihтели v lepem številu na našo prireditev. — Vse v vsemu sokolska ideja triumfirala in to bodi v zadoščanje bratom vadiateljem, posebno br. Jurkoviču, ki z uspehom vodi članstvo, dasi stanuje v skoro 1 uro oddaljeni vasi.

SOKOLSKO DRUŠTVO ORMOŽ.

Naš Sokol je na dostojen način proslavil 100. letnico rojstva dr. Miroslava Tyrša in 70. letnico obstoja Sokolstva s slavnostno akademijo, pri kateri so nastopili z izbranim sporedom vsi telovadni oddelki in pevski oktet pod vodstvom marljivega pevovodje brata Papsta.

Akademija se je vršila v soboto, dne 5. marca zvečer ter ponovila v nedeljo, dne 6. marca popoldne.

Uvodoma je načelnik brat Turk v svojem govoru tolmačil življenje in delo dr. Miroslava Tyrša, zgodovino Sokolstva in njegovo važnost in vlogo pri osvoboditvi slovenskih plemen. O Tyršu kot učitelju in vodji mladine pa je v vznešenih besedah govoril naraščajnik Izlaker. Nato so nastopili oddelki ženske dece z ljubkimi vajami »Peričice«, »Kuharje« in »Metulje«, ki so s svojim izvajanjem zadivili in osvojili srca vseh ter želi za to zaslužno priznanje. Moška deca je izvajala gimnastične vaje ter pokazala, da se v telovadbi upošteva tudi novejša stremjenja in smeri. Ženski naraščaj je izvedel proste vaje šibkeje, boljši pa je bil v »Valčkovem plesu«. Zelo je ugajal strumni nastop moškega naraščaja s »Petoric«, kakor tudi članice, ki so izvajale »Serenado«. Brillirali so člani pod vodstvom br. Horvata z eksaktno podano »Devetorico«, skupinami in vajami na bradlji. Obisk od strani občinstva je bil zelo zadovoljiv, kar naj bo v priznanje vsemu vadiateljskemu zboru za njegovo vztrajno in trdo delo.

V ponedeljek, dne 7. marca popoldne se je akademija v malo skrčenem obsegu ponovila za šolsko mladino mečanske šole v Ormožu in za mladino osnovnih šol v Ormožu, na Humu in pri Veliki Nedelji. Mladina se je kljub snegu udeležila akademije v velikem številu in z navdušenjem sledila telovadnim točkam.

V nedeljo, dne 13. marca popoldne so pohiteli oddelki članov, članic, moškega naraščaja in pevski oktet v Ivanjkovec, kjer so s Sokolsko četo Ivanjkovci priredili akademijo v proslavo 100. letnice rojstva br. dr. Miroslava Tyrša.

SOKOLSKO DRUŠTVO HOČE.

Naš Sokol je radi krajevnih razmer proslavil 100. letnico Tyrševoga rojstva šele 12. in 13. marca t. l.

V soboto 12. marca je bila zvečer slavnostna seja s predavanjem o Tyrševem življenju in delu, v nedeljo 13. marca pa popoldne telovadna akademija s predvajanjem filma o vsesokolskem zletu v Beogradu. Po nagovoru in prigodni deklamaciji so se v hitrem tempu vrstile telovadne točke, pri katerih so radi predvajanja filma nastopili razen moške dece samo ženski oddelki, med njimi tudi naraščajnice čete v Razvanju. Večina točk je bila brezhibnih, le pri nekaterih se je videlo, da so bile naštudirane v naglici. Uspelo prireditve je zaključil film, ki ga je navzoče številno občinstvo sprejelo z razumevanjem in očitvidnim zadovoljstvom.

Tako smo tudi v Hočah dostojno proslavili spomin velikega Tyrša, med občinstvom pa vzbudili še večje zanimanje za Sokolstvo.

SOKOLSKO DRUŠTVO LJUTOMER.

Tyrševa akademija, ki se je vršila 6. marca v Ljutomeru, je bila prireditelj, kakršne Ljutomer menda še ni doživel. Zato je članstvo, a tudi občinstvo napolnilo prostorni Sokolski dom do zadnjega kottička.

Program je otvoril društveni salonski orkester s sokolsko koračnico, nakar je prosvetar br. Karbaš v izčrpnem predavanju orisal vso veličino Tyrševoga genija. Mogočen vtis je naredil nastop društvenega pevskega zbora, ki je v svečanem kroju zapel jugoslovensko in česko državno himno. Z navdušenjem je občinstvo sprejelo 6 dvojice moške in ženske dece v točki: »Na dečjem igrališču«. Enako burno odobravanje je žela moška deca »Skupinske devetorice«. Po odmoru je nastopila vrsta članov na drogu, bradlji in krogih ter posvedočila, da ima društvo tudi na orodju dober material. »Devetka« članov je bila kljub visokim zahtevam, ki jih stavlja ta točka, podana jako dobro. Val navdušenja je prišel v dvorano z nastopom osmerice žen. naraščaja v točki »Mladost — radost«. Enotna izvedba in posrečena oprema je pričarala na oder težko pričakovano pomlad. Občinstvo je bilo prepričano, da je v tej točki dosežen vrhunec večera. — To domnevo pa so hitro odstranili »Mornarčki«, ki so nastopili tako precizno in pristržno, da občinstvo ni moglo končati s priznanjem. 40 dečkov broječa četa golih prs in z mornarskimi čepicami je s takim navdušenjem pela himno našemu morju, da smo v duhu videli naš Kotor, podmornice in galebe in vse bogastvo našega divnega Jadrana. Osmerica članice je s »Plesno prosto vajo« nastopila tako dovršeno, da razen opreme ni bilo izpostavliti najmanjše hibe. Jasno se je videlo, da je za ples treba brezpogojno plesne opreme nastopajočih. »Skupna

šestica članov in članice je višek skupinskih kombinacij in je bila podana skladno, mestoma vzorno. Od točke do točke je rasel učinek, vsaka naslednja nam je prikazovala neizčrpno bogastvo Tyrševoga telovadnega sistema.

Kratek odmor. — Neopazeno se odpre zavesa. Oder v poltemi. Težki akordi polpreteklih časov našega rojstva. Sledi divna pesem naših logov, pesem življenja in dela. Masa na oderu se prebujata, Tyrš se pojavi v vsej lepoti. »U boj, u boj! poziva narod k uporabi, morje Jadranske buči, verige rožljajo, nasilstvo se zruši. Dvesto oseb broječa skupina članstva, osvobodjena verig, poje v silnih akordih himno Slovanstva. — Brez besede je ta alegorija v petih minutah prikazala bistvo sokolske misli. — Oder se zagrne. — V dvorani orkan navdušenja, stari boreci stiskajo pesti, brišejo solze. — Se dolgo za tem je lebdelo 500 oseb broječi množici sokolski oder kot najlepší film.

Zasluga stvariteljev tega prekrasnega večera je, če lahko konstatiramo, da se Tyršev duh v Ljutomeru krepko razvija.

Župa Mostar

SOKOLSKO DRUŠTVO TRPANJ.

Naše mlado Sokolsko društvo proslavilo je zajednički sa Sokolskim društvom Opuzen na svečan način 100-godišnjicu rođenja osnivača Sokolstva i velikog uma dr. M. Tyrša.

Naveče istoga dana priredena je zabava u društvenom domu. Zabava je otvorena pozdravnim govorom br. starešine Frane Glavine, u kojem je iznet značaj Sokolstva i rad dr. M. Tyrša. Govor je nosio obeležje propagandističkog predavanja, što je imalo puno smisla na onako jednom većem skupu članstva i građana. Posle govora, koji je pažljivo saslušan i toplo pozdravljen, prešlo se na raspored zabave.

Od diletanata Sokolskog društva Opuzen odigrana su dva lepa komada, puna životnog daha, iz koga je izbijao snažan ritam života. Pred nas su izlazile i redale se slike pune zanosa, koje su osvajaše gledaoce.

U nedelju 6 o. m. održana je svečana sednica uprave. Opet se pokazalo Sokolstvo u svojoj lepoti i svežini. Dvorana je bila puna mališana u crvenim košuljicama, članova, članice i građanstva. Na sednici je pročitano i govoreno nekoliko reči o dr. M. Tyršu. Održane su dve deklamacije, posle kojih je otpevana himna i sednica zaključena. Povorkom se prošlo kroz mesto uz klicanje Nj. Vel. Kralju i Kraljevskom domu.

SOKOLSKO DRUŠTVO METKOVIĆ

Glavna godišnja skupština društva održana je 24. januara u prisustvu župskih delegata braće Bajić Dušana i Đikić Hasana. Starešina brat Lujak otvara u 10.30 dobro posećenu skupštinu kratkim pozdravnim govorom, a potom sa par toplih reči komemorira uspomenu počivšeg brata dr. Scheinera i završava uz prihvati svih prisutnih sa trokратnim »Slava«. Nakon izbora overovitelja zapisnika, podneli su pojedini funkcioneri svoje izveštaje, koji su nakon žive diskusije primljeni. Skupština je prihvatila predlog stare uprave, da se bratskoj župi Mostar predloži sledeća nova uprava:

Starešina Lujak Josip, zamenik Damić Jure, načelnik Baselli Dinko, zamenik načelnika Siljeg Šime, tajnik Korlaet Krunoslav, blagajnik Pavlović Filip, prosvetar Gabrić Ivo, gospodar Nikola Sunjić, statističar Baselli Dinko, pročelnik štednje Mišur Slobodan, lekar dr. Andrija Vidović, Odbornici: dr. Bosnić Ivo, Gabrić Gabro, zamenici: Karković Radovan, Renko Venčeslav, Dervić Grgo Stipe, Dominis Josip i Tomšić Emil. Revizori: Jelavić Marko, Jurković Frano, Kogolj Luka; zamenici Mrčić Andro, Čaušević Nuriya, Jakobljević Mihajlo.

Sud časti predsednik dr. Mato Košćina, Damić Jure, Baselli Dinko, dr. Bosnić Ivo, Karković Radovan; zamenici: Korlaet Krunoslav, dr. Andro Vidović i Kargotić Frano.

SOKOLSKO DRUŠTVO KORČULA

Pridružujući se velebnim manifestacijama celokupnog slovenskog Sokolstva, pridilo je dne 13. marta o. g. i Sokolsko društvo Korčula proslavu 100-godišnjice rođenja slovenskog preporoditelja i osnivača Sokolstva dr. Miroslava Tyrša.

Usprkos nepogodna vremena, povorka svih kategorija, sa društvenom zastavom i glazbom, obašla je gradske ulice, prilično iskićene zastavama. U 11 sati starešina br. Bernardi J. Mato otvorio je u dvorani Jugoslavenskog doma svečanu matineju, kojoj sudelovali predstavnici vlasti i udruženja, ter brojna publika. Nakon otvorenja čehoslovačke i naše državne himne prosvetar br. Arneri R. dr. Juraj u dužem predavanju ocrtao je lik dr. Miroslava Tyrša, prikazao njegove ideološke i organizatorske sposobnosti kao osnivača velikog sokolskog pokreta. Istakao je sve njegove vline kao čoveka, koji je ne samo pokazao cilj nego znao naći i pravi put cilju.

Nakon predavanja izveo je vrlo profinjeno trio na klaviru, i to braća Svoboda, Palčok sa gđicom. Sivilotti fantaziju iz Smetanine »Prodane Neveste«.

Matineja je završena pevanjem slovenske himne, a pozvanici, publika ter braća i sestre razidoše se vroom u pobedu sokolskih uzvišenih ideala.

SOKOLSKO DRUŠTVO KONJIC

Uprava ovdašnjeg Sokolskog društva na čelu s agilnim starešinom bratom dr. Jelavićem Ivom razvija u zadnje doba življu delatnost u svim pravcima društvenog rada. Uspeh toga rada mogao se videti prilikom proslave Tyrševce 100-godišnjice, koja je priredena 3. marta o. g. Tom prigodom zapažen je naročiti uspeh u tehničkom radu. Sve vežbe pod vodstvom brata načelnika Sofe Avde i sestre načelnice Košutić Jovanke, te prednjaka-čice Respovec Salima, Rimac Ljubice, Stanića Pere i Adžića Bože, izvedene su precizno na osobito odobravanje publike, koja je u velikom broju posetila ovu priredbu, što dokazuje, da se građanstvo sve više interesuje za rad sokolske organizacije.

Isto tako je tamburaška sekcija sa svojim pročelnikom bratom Lazićem Pavlom izvela sve tačke glazbenog programa potpuno na zadovoljstvo.

Ove zime uprava društva je priredila mnoge čajanke sa predavanjima i istupom tamburaškog zbora i na taj način uspeła, da se posećuju redovito predavanja ne samo po članstvu nego i od ostalog građanstva, pa se može reći, da se društvenost u Konjicu sada u glavnom skoncentrisala oko Sokolskog društva.

Prosvetna sekcija sa svojim pročelnikom bratom Gavranovićem Ibrahimom naročito pokazuje intenzivan rad, te se tako stalno drže društvena predavanja svakoga meseca, a svi članovi sekcije moraju naizmenice dežurati kod vežbanja u sokolani i pred svakom vrstom bar po jedanput sedmično držati nagovore. Osobita pažnja ove sekcije skreće se na rad u seoskim sokolskim četama, te je za taj rad postavljen jedan stalan pravac, tako da se svaka četa mora bar po jedanput mesečno obići po dvojici članova sekcije, odnosno uprave, kojom prilikom jedan od njih mora održati poučno predavanje.

Osnovana je i trezenjačka sekcija na čelu sa pročelnikom bratom Kresom Mustafom, a sada se radi na osnivanju diletantske i turističke sekcije, a isto tako se počelo i sa življom stalnom sokolskom štednjom.

Ovakvim intenzivnim, ali samo istrajnim radom društvo će se podići na dostojnu i zavidnu visinu. A. S.

Župa Novo mesto

ŽUPNI TEČAJ IN IZPITI.

Naknadno javljamo, da je 7. II. položio izpit za društvenoga pomoćnika tudi br. Žitnik Josip, član Sokol. društva St. Janž — z dobrim uspehom.

V nedelju 17. aprila t. l. pa se vrše v Novem mestu župni prednjaški izpiti.

IZ ŽUPNEGA NAČELNIŠTVA.

Novoimenovano župno načelništvo je imelo v nedelju 13. marca ob pol 9. uri v župni pisarni svojo prvo sejo, na kateri so se pregledale vse vaje za župne in okrožne tekme. — Za člana ostanejo obvezne tekmovalne vaje ČOS, za članice in naraščaj pa so sestavile lastne vaje. V jeseni se bodo vršile tekme v odbojki, v juniju pa bo tudi plavanje, ki se bo vršilo v okviru župnih tekem v Novem mestu. Sokolsko društvo Žuzemberk je bilo premešeno iz Novomeškega v Mirensko okrožje radi terenskih prilik.

V ostalem se je dalo navodilo obema načelništvima okrožij v svrhu skupnega in enotnega dela v teh. in prosv. pogledu.

IZ MIRENSKEGA SOKOLSKEGA OKROŽJA.

Vsem društvom javlja načelništvo, da se vrši 2. seja načelništva (okr.) z zborom načelnikov (ie) in prosvetarjev v nedelju 10. aprila t. l. ob 10. uri dop. v St. Janžu na Dolenjskem. Istočasno se vrši pregled saveznih prostih in tek. vaj.

SOKOLSKO DRUŠTVO NOVO MESTO.

V soboto 12. marca je Novo mesto na svečan način proslavilo Tyrševu stoletnico v Sokolskem domu, ki je bil napolnjen do zadnjega kotička z najizbranejšo publiko. Slavnostna akademija je obsegala 14 točk: telovadnih, glasbenih, ki so bile vse podane kar najdostojnejše. Br. župni starosta dr. Vašič je v izbranih besedah orisal lik Tyrša kot filozofa, Sokola in esteta. Lepe so bile deklamacije dece. Orkester pod taktirko brata Šprosa je prav ubrano zaigral češke narodne, enako se je postavil pevski kvintet, ki je zapel lepo nekaj čeških pesmi. Vsi telovadni oddelki, razen ženskega naraščaja, ki je podal telovadni ples »Favst« — so odtelevadili pod vodstvom neumornega br. načel-

nika Papeža in s. Murnove savezne praške vaje. Z živo sliko — v poklon Tyršu — je bilo slavje končano.

—ar.

SOKOLSKO DRUŠTVO DOL. TOPLICE PRI NOVEM MESTU.

Delovanje topličkega Sokola je v letošnjem letu kljub neprimernim in nezadostnim prostorom zelo živahno. Vrše se redna predavanja in pogoste gledališke predstave. Dne 28. febr. pa je društvo uprizorilo dramatičnu povest »Pisana mati« E. Malograjskega, ki jo je priredil starosta br. Gregorc. Uprizoritvi je prisostvovalo številno občinstvo in vsi navzoči so z nepetostjo sledili uprizoritvi ter so bili z izvajanjem iste prav zadovoljni. Tudi vsi igralci so se potrudili, da so svoje vloge kar najbolje rešili.

V nedelju 13. pr. m. pa se je vršila proslava 100-letnice rojstva ustanovitelja Sokolstva dr. M. Tyrša s slavnostno telovadno akademijo. Tudi tej lepo uspeši prireditvi je prisostvovalo poleg zastopnikov vseh tukajšnjih uradov mnogo občinstva. V telovadbi prostih vaj (orodna telovadba je morala radi neprimernih prostorov odpasti) so nastopili vsi oddelki s prav lepim uspehom. O pomenu dr. Tyrša za Sokolstvo in sploh za Slovanstvo je govoril starosta br. Gregorc. Celotna prireditev je naredila na navzoče globok utis. Sokolsko društvo pa je zopet pokazalo, kako dobro pojmuje svojo nalogo, ki jo kljub raznim oviram in neprilikam prav uspešno vrši. Pokazalo pa se je tudi, kako nujno potrebno bi bilo, da pride društvo čim prej do svoje Sokolstvu primerne strehe.

Društvo si je ustanovilo tudi svoj lastni »jazz« orkester, ki že prav pridno vadi in namerava zopet v kratkem javno nastopiti na koncertu. V načrtu je tudi ustanovitev pevskega zbora.

Župa Sarajevo

SOKOLSKO DRUŠTVO GO. RAŽDA.

U nedelju 6. marta tek. god. održana je u Gorazdi redovna godišnja skupština Sokolskog društva u prisutnosti mnogobrojnih članova i prijatelja našeg Sokolstva, sa uobičajenim dnevnim redom.

Posle nekoliko prigodnih uvodnih reči starešine brata Nikole Teodorovića, podneli su funkcioneri društva svoje izveštaje, iz kojih se moglo razabrati, da je glavni rad uprave bio skoncentrisan oko adaptacije jedne vojne barake za sokolani, što je blagodarici pomoći Kr. banske uprave i uspeo, te danas društvo ima svoje lepe prostorijske. Ovaj rad izveden je u sporazumu sa ovd. Direkcijom Donskog kadetskog korpusa, jer je ruska sekcija ovdašnjeg Sokola sastavni deo ovog društva.

Po tome je podneo svoj izveštaj načelnik brat Gan, koji je konstatoval, da je društvo imalo lepih uspeha u javnim nastupima, što je skupština sa oduševljenjem primila na znanje.

Podjednako je napomenuo da članstvo nije negovalo sve grane sokolskih disciplina, jer ne postoji sokolski podmladak, a ni kulturno-prosvetna sekcija nije zadovoljila svojim radom. Organizaciji seoskih sokolskih četa nije se ni pristupilo.

Po završenju diskusiji data je dosadašnjoj upravi razrešnica pa je izabrana nova uprava, u koju su ušla braća: starosta Mirko Sladiček, I zamenik Božidar Tanasković, II zamenik Mehmedalija Fazlagić, tajnik Salko Lomigora, načelnik Aleksandar Gan, zamenik načelnika Hamdija Mujajić, načelnica sestra Milica Veljković, blagajnik brat Alija Priganica; odbornici: Nikola Teodorović, Hasan Bašagić, Jakov Rešćikov, Hamid Tanović; kulturno-prosvetna sekcija: predsednik Mehmedalija Fazlagić, odbornici Emilija Hajnc i Mark Vranešević; sud časti: predsednik Hasan Bašagić, odbornici: Mato Mihačević i Ljubo Vitorović; revizijski odbor: Ljubo Tanasković, Jožo Teklić, Sućro Sijercić i Ivan Ruduhin.

Župa Skoplje

SOKOLSKO DRUŠTVO KOČANE.

Ovdašnje Sokolsko društvo proslavilo je u prostorijama svoga doma na dan 6. marta o. g. na najsvetnijem način 100-godišnjicu rođenja dr. Miroslava Tyrša.

Za ovu svečanost vladalo je veliko interesovanje kako u građanstvu tako i među prijateljima Sokolstva. Iako je dan bio hladan i kišovit, sala je još pre početka svečane sednice bila prepuna.

Posle himne, tačno u 10 časova pre podne, starešina br. Blagoje Cidrović otvorio je svečanu sednicu lepim govorom. Zatim je društveni prosvetar br. Stanko Obradović, učitelj, održao predavanje o Tyrševom životu i radu, koje je na publiku učinilo jak utisak. Posle predavanja sokolski hor otpevao je sokolsku himnu, pa je potom sestra Blaža Todorović recitovala »Život za domovinu«. Poslednja tačka bila je pesma »U boj«, koju je također otpevao sokolski hor, te je s ovim svečana sednica bila zaključena.

Uveče je od strane društva priredena akademija, koja je lepo uspeła. Na akademiji je izvedeno šestnaest tačaka. Tu su bile recitacije, pesme, proste vežbe muškog i ženskog naraščaja, baleti i vežbe na razboju, vratilu i na karikama.

Akademija je trajala do 1 časa po ponoći.

Župa Split

SOKOLSKO DRUŠTVO SPLIT Svečana proslava Tyrševce 100-godišnjice rođenja.

Veliki plakati po zidovima i u izlozima, koje je stampalo Sokolsko društvo, najavili su spomendan u slavu dr. Miroslava Tyrša. Premda je u subotu ujutro osvanuo tmuran i kišovit dan, ipak su zastave zalepršale na društvima, privatnim stanovima, dućanima na općinskim zgradama i na Marjanu. Na zgradi Sokolskog doma uz jugoslavenske zastave, vijala se je velika čehoslovačka zastava. U mnogim izlozima stajala je u zelenilu i u zastavama Tyrševa slika. Istog dana uveče pre akademije u Narod. kazalištu, sokolska muzika obašla je grad, svirajući vesele komade. Pred glazbom nošeni su veliki lampioni na kojima se moglo pročitati Tyršovo ime.

Sokolska akademija.

Akademija u Nar. pozorištu pokazala je, s koliko se samopregora i ljubavi gaji u splitskom Sokolskom društvu telovežba i pevanje, uzgoj tela i duše, snage i lepota. Pred prepunim kazalištem, u kojem su se isticale sokolske crvene košulje, odigrao se obilat program sa mnogo razumevanja i veštine.

Vojni orkestar pod dirigovanjem višeg vojnog kapelnika g. Čizeka otvorio je akademiju svirajući jugoslovensku pa čehoslovačku himnu, a zatim sokolski marš. Pred Tyrševom bismom na pozornici, zam. starešine br. M. Grgić održao je lep proslav. Prikazao je važnost i značenje Tyrševce proslave: Tyrša kao Sokola, profesora, filozofa i političara. Govorniku je uspeo da u glavnom potezima karakterizira Tyršovo delo, njegove misli, kao i vreme, u kojem je Tyrš živio i razvijao svoj mnogostruki rad. Govor je izazvao na koncu dugotrajn aplauz, a zatim je jaku pesmu »Tyršu, genijcu od br. Gangla recitovao sa zanosom br. A. Tripalo.

Sokolski mešoviti zbor sa decom i odraslima i ovog puta pokazao je svoju disciplinu i skladnost. Pod dirigentskom rukom br. D. Marasovića, koji je zbor izvežbao i pripravio, otpevao je odlično i sa čistom dikcijom Fran Jordanovu »Novu sokolsku pjesmu« i dve Hatzove narodne pesme »Svu noć mi soko« i »Karanfile«. Izazvan aplauzom, zbor je otpevao još i poznatu »Zemljo naša, Istro mila«. Napori br. Marasovića da u naše najmlade ulije ne samo osećaj za muziku uopće, nego i specijalno za naš nacionalni melos, pokazali su najbolji plod na ovoj akademiji.

Posle duge stanke, ove večeri pokazao se novi, jaki pomladni zbor S. M. Zvonimira, koji je svakoga ugodno iznenadilo po broju članova i po lepoti i skladnosti izvanadanja pojedinih zbora. Otpevali su pesme Mokranjca, Gotovca i uspavanku »Djetetu« iz ciklusa »Kraljičkih pjesama« za sopran solo, od društvenog artističkog vođe Mo. Iva Parača. Sopran solo pevala je poznata solistkinja gđica Zoe Zakladnaja. Ona je otpevala vrlo dobro i Paračevu kompoziciju »Pod snijegom«. Solistkinje gospođice N. Radić, V. Brešan i R. Tolentino, iz škole gđice Nikičević, ukrašile su akademiju svojim izabranim komadima iz slovenske klasične i narodne muzike. Svojim lepim i ugodnim glasom i veštinom svaka pojedina je pobrala veliki aplauz. Pevale su duet i solo Čajkovskog, Korsakova, Smetane južnosrbijanske i slovačke narodne pesme. Pratila je na klaviru sa mnogo razumevanja i veštine poznata pijanistkinja gđa. V. Sokolić. Uz muzički deo bogat je bio i gimnastički, u skladu sa učenjem velikog Tyrša; harmonično odgajati telo i dušu. Ritmičke vežbe desetorice od Lhotskog-Canića, izveo je muški naraščaj skladno i sa mnogo poleta. Isto tako izvele su i članice proste vežbe za svesokolski slet u Pragu.

Muzička pratnja puna je sveslovenskih narodnih motiva, a same vežbe potiču iz kombinacije narodnih plesova i prostih vežaba.

»Ples oko ognja«, simboličnu i ritmičku vežbu, izvele su članice sa mnogo dražesti, bistrine i pobožnosti.

Tada su članovi savršeno dali Erben Goertlerove »Proste vežbe za Amsterdam«, koje su po svom sastavu veoma teške i naporne, ali su oni svaku kretnju pa i najnaporniju izvodili lagano i ravnomerno.

Kao kulminacija i sinteza svega programa bila je zadnja tačka: Slava dr. Tyršu, koju je izveo ženski naraščaj. Posle živahnih poskoka i plesa, završile su maestoznim poklonom Tyršu i polaganjem venačama pred njegovu bismu. Pojaviše se u to sokolske zastave i sve skupine izvađača klanja-

jući se tvorcima i osnivačima Sokolstva. U tom momentu, uzbudljivom i najsvečanijem, intonirao je vojni orkestar »Hej Sloveni«, što je prihvatilo čitavo kazalište. Klicalo se Kralju i Karadordevom Domu, Jugoslaviji i dr. Masaryku te sa poklikom: Slava Tyršu! — završila je ova vrlo lepa akademija. Sve vežbe pratilo je vojni orkestar pod dirigovanjem g. Ma I. Čizeka, višeg vojnog kapelnika.

U jutro u 7 sati sokolska glazba prošla je gradom svirajući vesele korčnice, a u 10 sati svrstala se impozantna sokolska povorka sviju kategorija pred Sokolskim domom, odakle je promarširala gradom. Na povratku u velikoj dvorani br. prof. Stj. Roca, župski prosvetar, pozdravio je braću i sestre, ističući veliko značenje proslave 100-godišnjice dra. Tyrša, osnivača Sokolstva i jednog od najzaslužnijih radnika za slovensku solidarnost. Podvukao je kod toga potrebu oduševljenog rada u sokolskom društvu u cilju ostvarenja velikih narodnih ideala. Temperamentni govor br. Roca ostavio je na sve prisutne jak utisak.

U tri sata posle podne priredena je dečija zabava, koja je održana u Sokolani. Na programu su bile birane odgojne i zabavne tačke. Mešoviti pevački sokolski zbor otpevao je i tu »Novu sokolsku pjesmu«, nakon čega je br. Lhotsky održao dečji lep i dirljiv govor. Br. Davor Pera je tada izrekao pozdrav. Mešoviti zbor je na toplo priredbi ponovio pesme sa akademije, a zatim su deca i naraščaj izveli nekoliko vežaba veoma dobro; između vežaba deklamovali su Sokolici Kr. Dešković i Hrvoje Čurin čisto i lepo dve prigodne pesme. Priredbu je završena kino predstavom sa dva filma: Nj. Vel. Kralj u Zagrebu i šaljivom igrom u dva čina »Prijatelj«. Zabavi je prisustvovala veliki broj dece sa svojim roditeljima, odneviš s nje mnogom koristi i dobro raspoloženje. Priredbu je organizovao br. Duje Masarović, koji ima velikih zasluga što se naša mladež često okuplja, zabavlja i uči u Sokolu i tako uklanja od pogubnog uticaja ulice.

Tako je naš Soko dostojno završio svoje svečanosti i pokazao da u njemu vlada pravi Tyršev duh, koji znači neprestano delovanje i usavršavanje za dobro naroda i čovečanstva. Split je mogao ovih dana da ponovno vidi, što znači Sokolstvo, i to će, nadamo se, doprineti da se prošire i ojačaju sokolski redovi.

Župa Sušak - Rijeka

SOKOLSKO DRUŠTVO KRK

Tyrševa proslava. ŽUPNI Sokolsko društvo u Krku proslavilo je Tyrševu proslavu u subotu i nedelju, 5 i 6 pr. m. na osobit način. Krk je u Sokolstvu poznat radi svog čvrstog Sokolstva i radi teških napadaja na Sokolstvo, a specijalno na Tyrša s protivničke strane. To je možda baš i doprinelo, da je Tyrševa 100-godišnjica rođenja ovde proslavljena s najvećim žarom i oduševljenjem, u čemu su učestvovali svi nacionalni elementi Krka, ceo jugoslovenski Krk listom.

Još pre proslave Sokolsko društvo uputilo je molbu ovdašnjem opć. poglavarstvu da se prilikom Tyrševce proslave dade to ime kojoj ulici. Općinsko zastupstvo jednoglasno je na to zaključilo da se park usred grada prozove Tyrševim imenom. Usput spominjemo da je poznati krčki biskup dr. Srebrnić na ovaj zaključak opć. poglavarstva uložio utok, koji je po kr. banjskoj upravi odbijen. No ni to nije bilo dosta g. biskupu, nego je dva dana pre proslave uputio pismo sokolskim jedinicama na otoku, našem društvu i nekim istaknutim pojedincima, u kojem dokazuje da je Tyrš bio bezverac, da je prema tome i Sokolstvo bezverca organizacija, jer se upravlja Tyrševom filozofijom, te traži da se to pismo pročta na dan Tyrševce proslave sveukupnom članstvu Sokola. Na ovo pismo je odbor našeg društva izdao razjašnjenje za svoje članove, a to isto pročitalo je i starešina društva na svečanoj sednici 6 o. m. U tom razjašnjenju objašnjuje se članstvu odnosi jugosl. Sokolstva spram Tyrševce filozofije, koja po »Putovima i ciljevima SSKJ« nikako nije i filozofija ili ideologija našeg Sokolstva, jer je ta Tyrševa filozofija privatno uverenje Tyrša, koja ne veže članove Sokola; članove Sokola veže samo Tyrševa sokolska ideologija, dok je prosto svakom Sokolu da bude i dobar katolik, pravoslavac, evangelik i t. d. pošto Sokolstvo stoji na stanovitu verske tolerancije, a nebi ni moglo da bude drugačije, jer je naš narod podeljen na razne veroispovesti. Ono poštuje svečaje uverenje, uverenje svih svojih članova, i uverenje Tyrša i versko uverenje dra. Srebrnića.

U subotu uveče 5. priredena je sjajni ophod gradom: muzika, masa građana, Sokoli, raketi, bengali, rasvetla obale. Po završenom ophodu na Trg kralja Petra održao je starešina društva br. Kraljić kratak govor, a dački pevački zbor pevao je sveslavenske pesme.

Sutradan 6 u nedelju izjutra budnica. Doček gostiju iz Aleksandrova i okoline i svečana sednica u sokolani. Dvorana bila je prepuna, tako da su mnogi stajali i vani. Tu je pevao dački pevački zbor, govorio je starešina društva, osvrnuvši se poglavito na napadače g. biskupa, a zatim je društveni prosvetar brat Frleta govorio o radu i životu dra. M. Tyrša. Još je zanosno govorio i br. dr. Stanić kao predstavnik Narodne odbrane. Sednici prisustvovali su i predstavnici ovdasnih vlasti i drž. nadležnima. Posle toga bilo je proglašenje Tyrševog parka.

Uveče održana je svečana akademija u lepo iskičenoj i osvetljenoj sokolani s ovim rasporedom: 1. Sokolski marš — gradska muzika. 2. Predavanje o dru. Miroslavu Tyršu — br. Frleta. 3. Petorica, skupinske vežbe — muški naraštaj. 4. Sokolska himna, deklamacija — naraštajka Rajčić. 5. Hajdrih-Celina: Morje Adrijansko — mešoviti dački zbor. 6. Mali Amori — muška i ženska deca. 7. Kobal: Jugoslov. potpourri — gradska muzika. 8. Soko kraljevine Jugoslavije, deklam. — Mihačev. 9. Violina uz klavir — brat Jarnović i M. Motika. 10. Sletske praške vežbe članica. 11. Stolec: Moja Kraljica, uvertira — gradska muzika. 12. Živa slika s muzikom i pevanjem. — Vežbe je uvečbao načelnik br. Jarnović, gradsku muziku br. Kobal, a pevačke zbrove br. prof. Gruber. Osobito ističemo tačku 3, 6 i 10, koje su svojom teh-

nikom u svakom pogledu zadovoljile. Svako priznanje i trudu gradskoj glazbi i pevačkom zboru.

Uspeh proslave je zadovoljio u svakom pogledu. S. G.

SOKOLSKO DRUŠTVO SENJ

Svečana akademija u slavu Tyrša.

Kao i po ostalim sokolskim jedinicama, tako je i kod nas 5 marta održana svečana akademija 100-godišnjice rođenja osnivača — oca — Sokolstva dr. Miroslava Tyrša a 70-godišnjica rada prvog sokolskog društva u Pragu. U ne punoj dvorani hotel »Nehaj«, jer nisu došli na ovu priredbu ni oni, koji su u prvom redu pozvani — akademija je u svakom pogledu sem finansijski potpuno uspešna. Program je započeo sviranjem naše i čehoslovačke himne. Svečanu reč o Tyršu održao je br. prosvetar Ante Šepić. Iza toga su sledile vežbe, u kojima su sve kategorije: muška deca 56, ženska 30, muški naraštaj 34, ženski naraštaj 12, članice 6 i članovi 10, pokazali kako se može skladno i bez pogreške izvoditi vežbe, koje su u par meseci naučili, kada se ozbiljno, požrtvovno i s ljubavlju radi u duhu Tyrševog Sokolstva. Mnogo bi morali pisati kada bi hteli izneti vrlo dobru i odličnu izvedbu vežbi pojedinih odeljenja. Svi su vežbali složno, skladno oduševljeno, požrtvovno i s mnogo volje i poleta. Zato za takav uspeh ide hvala svima, koji su nastupili, a napose članovima

prednjačkog zbora, koji ozbiljno shvaćaju svoju dužnost. Dobro je uspeo i igrokaz »Nada Istre«, koji su izveli, Dizdar Ana, Bendelja Božo, Krmptić Neda, Oršanić Stjepan, Krmptić Tomislav, Benković Andelko i Vukelić Milan, a koji je uvečbao brat prosv. Ante Šepić.

Mi znamo da imademo ovde mnogo protivnika, znamo da bi oni uživali, kada bi mogli naš rad bilo u čemu kritizirati ali tog veselja im nećemo priuštiti, jer nas vode čiste misli, svetla i pobedonosna ideja. Ta nas je ideja vodila od pobeđe do pobeđe, a povest će nas još dalje — i s njom ćemo pobediti i sve one sićušne neprijatelje, kojima će našim zamahom biti skrhan šišmiška krila.

SOKOLSKO DRUŠTVO BAŠKA

Tyrševa proslava.

Naš Soko, želeći da što bolje i dostojnije proslavi 100-godišnjicu rođenja dr. Miroslava Tyrša, priredio je dne 6 III navečer svečanu sednicu sa akademijom.

Celu sedmicu pre, usprkos jake zime, marljivo smo se pripremali da nam proslava što dostojnije prođe, držeći redovito govore pred vrstama o životu i radu našeg začetnika i ideologa.

Sednica, na kojoj su prisustvovali svi predstavnici mesnih vlasti i društava, započela je 8 sati navečer, a akademija u 9.

Sednicu je otvorio starešina brat Fr. Katarinić, naglasivši značenje Tyrševe proslave za Sokolstvo i Slovenstvo uopšte. Br. prosvetar je nato održao iscrpivo predavanje o životu i radu Miroslava Tyrša, koje je sa zanimanjem saslušano. Posle toga je naraštajka s. Marica Dujmović deklamirala »Soko i njegova majka«, a članica s. Dinka Barbaljić »Tyršu, geniju Slovenstva«. Obe deklamacije izazvale su buran aplauz kod prisutnih.

Naša mlada sokolska glazba svirala je među tačkama izabrane komade, te i ovog puta pokazala da sve brže i bolje napreduje.

Akademija je imala sedam tačaka, koje su sve lepo izvedene. Vežbe članova na karikama osobito su zanele prisutno općinstvo.

Napomenuti nam je, da poset proslave sa strane odraslih nije bio onakav, kakav smo očekivali i na koji smo inače navikli. Klerikalna rabota proti proslavi bila je ovog puta na delu, upotreblivši sve moguće, osobito među decom, da priredba ne uspije, ali utaman. Baš mladež je prisustvovala u neobično velikom broju. P.

SOKOLSKO DRUŠTVO ZAMETKANTRIDA

Društvo je proslavilo 100-godišnjicu Tyrševog rođenja dana 6 marta 1932 g. Ujutro je održana svečana sednica, koja je počela pevanjem državne himne. Sednicu je otvorio starosta

br. Adalbert Lenac, iza čega je brat Jaša Grbac održao predavanje o životu i radu oca Sokolstva dr. Miroslava Tyrša. Sokolić Branko Kadaković deklamirao je pesmicu »Sokolić«. Sednicu je zaključio br. starosta s poklićem: »Slava velikom i neumriom Sokolu dr. Miroslavu Tyršu«, što su svi prisutni stojeći prihvatili. Klicalo se Jugoslovenstvu i Sveslovenstvu. Na svršetku zapevala se slovenska himna »Hej Slovenie«. Naveče održana je akademija.

SOKOLSKO DRUŠTVO DELNICE

Dana 6 marta proslavilo je ovdasnje Sokolsko društvo stotu godišnjicu rođenja dra. Miroslava Tyrša. Brat starosta Ante Bolj pozdravlja uzvanike, koji su napunili lepo iskičenu dvoranu. Slika Tyrševa iskičena je zelenilom i trobojkom. Zbor naraštaja otpevao je državnu himnu, sokolsku himnu i još nekoliko pesama.

Predavanje o životu i radu dra. Miroslava Tyrša održao je prosvetar br. Vendelin Kovač. Predavanje bilo je iscrpno i pregledno te se na licima videlo, da s velikim interesom prate lepo nizanje činjenica, o životu i radu velikog pokojnika posvećenog Sokolstvu i kroz to Slovenstvu.

Zatim je naraštajka sestra Vera Kretić lepo deklamirala pesmu »Geniju Sokolstva«. Potom je brat starosta zaključio svečanu akademiju, pozvavši prisutne lepim govorom na što ustrajni rad u Sokolstvu.

Трговина соколских потрепштина и кројачка дворана

Грга Хорватек

Добављач Савеза Сокола краљ. Југ.

ЗАГРЕБ

ФРАНКОПАНСКА УЛИЦА 9

израђујем све врсте прописаних соколских свечаних и вјежбачких одијела, за све категорије мушко и женско чланство. Продаја свих соколских потрепштина уз врло умјерене цијене. — Робу разашљем поузећем. — Вањским друштвима обављам брзу отпрему.

Iv. Brunčić

pleskar in ličar

se toplo priporoča vsem cenj. naročnikom. — Delo solidno! — Cene zmerni!

TELEFON št. 3476

Ljubljana

Koledvorska ulica 23

KLIZETE

vseh vrst po fotografijah ali risbah izevršuju najsolidnije

KLIZARNA ST-DEU

LJUBLJANA-BAJMATINOVAZ

Sjemenas

za polje i vrt na veliko i malo nudi

Sever & Ko. LJUBLJANA

Tražite cjenik!

PENSION RESTAURANT »TRIGLAV«

Na pristaništu — Vlasnik **M. Barbaljić**

Baška na Krku

Izbor mrzlih i toplih jela te raznih riba. Domaća kujna. Izvrsna domaća vina te raznih pića.

Brza podvorba! Umerene cene!

Tražite prospekte, šaljem badava!

Najbolje tambure

svih vrsti Farkaševih i Srijemskih preporučuje stara rukotvornica tambura

STJEPAN M. GILG, Sisak br. 112

Sav. ban.

Cijenike tambura šaljem svakom na zahtjev badava Odlikovan sa 3 zlatne kolajne i diplome

Tvornica gimnastičkih i sportskih sprava

J. Oražem

Dobavljač Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije

Ribnica, Dolenjsko

izradjuje sve sokolake vežbače sprave, opreme šitavih društvenih i školskih vežbaona, sportske potrepštine za laku atletiku, sprave za letna vežbališta, kupališta i bašće lju-ljanke, sprave za decu itd. Izrada savršena i elegantna, poslužba najsolidnija, cene najumerenije. — Ilustrovani cenik besplatno.

OSNOVANA 1881. GOD.

Cenik nalazi se u Sokolskom Kalendaru 1932.

INDUSTRIJA SOKOLSKIH POTREPŠTINA

Branko Palčić Zagreb, Kraljice Marije 6

Dobavljač Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije

Brzojavni naslov: »Trikotaža« Zagreb ★ Telefon interurban 26-77

Izradjujem sve vrste sokolskih potrepština za javni i izletni nastup svih kategorija našega članstva i to tačno prema propisu Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije. Slike u originalnim bojama propisnih odijela nalaze se u knjizi »Organizacija Saveza SKJ«. — Zahtevajte cjenike i prospekte. — Cijene vrlo umjerene, a za točnu i solidnu izradbu jamčim.

Širite sokolsku štampu!

Svako sokolsko društvo, svaki član i svaka članica treba da nabavi

Sokolsku knjižnicu

I. sveska:	E. Gangl: O sokolski ideji.
II. "	Ing. Lado Bevc: Sokolsko prosvetno delo.
III. "	Dr. Miroslav Tyrš: Naš zadatak, smer i cilj.
IV. "	Vekoslav Bučar: Dr. Ivan Oražen.
V. "	Dr. Miroslav Tyrš: Sokolska gesla.
VI. "	Jan Pelikan: Dr. Miroslav Tyrš.
VII. "	Jan Křen: Cilj sokolskih težnj.
VIII. "	E. Gangl: Tyrševu Sokolstvo. (Sloven. tekst.)
VIII. a "	Isto. (Srpsko-hrvatski tekst.)
IX. "	Dr. Niko Mrvoš: Pogledi i misli dr. Miroslava Tyrša.

Svaka sveska stoji 3 Din

PUTEVI I CILJEVI

U tvrdom povezu 8 Din

Franjo Mačus: ODOJKA (VOLLEY BALL)

U kartonu 12 Din

Franjo Malin: Praktički udžbenik češkog jezika.

U kartonu 15 Din

Dr. Viktor Novak: SVESLOVENSKA MISAO

U kartonu 9 Din

Miroslav Ambrožič: METODIKA SOKOLSKJE VZGOJE

U tvrdom povezu 36 Din

Franjo Malin: ČEHOSLOVACI I ČEHOSLOVAČKA

U kartonu 15 Din

Jugoslovenska Sokolska Matica

Ljubljana, Narodni dom

Telefon 25-43 / Račun poštanske štedionice Ljubljana 13.831

Državna željezara

»VAREŠ«

Poštanska, telegrafska i željeznička stanica

Vareš - Majdan

Preduzeće posjeduje 4 rudnika željezne rude, dvije visoke peći, lijevaonicu željeza, metala i čelika, te mašinsku radionicu.

Rudarski proizvodi: Hematit sa 60% sadržine željeza, limonit i siderit sa 50% sadržine željeza.

Proizvodi visokih peći: Martinovo i lijevaoničko sirovo željezo, te zrcalasto sirovo željezo.

Ljevaonica proizvađa: Odljeve od sivog željeza do neograničene težine, vodovodne cijevi svih dimenzija prema njemačkim normama sa kolčakom i pelešom, sa svim armaturama. — Kanalizacioni i gradjevinski lijev. Trgovački lijev i peći. — Strojne dijelove za svakovrsnu industriju. — Kompletne transmisije itd. Metalne dijelove i elektro-čelični lijev.